

Megjelen
minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónap 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és kiadóhivatal a czege-
ledéczai 3. számú Kaffka-
házban.

HORTOBÁGY.

Hirdetési díj:

Negyhasábos petit sorért
egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
háromszornál 4 kr., több-
szornél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámitás.
Egyes szám ára
15 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Uj előfizetési felhívás

„Hortobágy“

okt.—decz. folyamára 1 frt. 80. kr.

Az előfizetési összegek a „Hortobágy“ szerk.-kiadóhivatalába (Kaffkaház 3. sz.) intézendők.

Lapunk irányát fölszemesnek véljük mindannyiszor részletesen fejtegetni. Tisztelt olvasóink eléggé ismerik ama nemes célt, melyet a kiadó szinügyegylet szeme előtt tart, amidőn a „Hortobágy“ lételet, — habár áldozattal is, — föntartani elhatározá; elég alkalma volt a közönségnek a jelen évnegyedben is meggyőződni afelől, mikép mindazt, amiálta e lap érdekét növelhetjük, elkövetni igyekeznék. Ez igyekezetünk a jövőben sem apad, sőt olvasóink növekedő részvéte s számos jeles munkatárs közreműködő buzgalma máris biztos kezességet nyújt a „Hortobágy“ fokozatos haladására s tartalmasabbá, érdekesbbé tételére. — Csupán annyit jegyzünk meg röviden meg, hogy a helyi eseményeket, közügyeket, a vidéki érdekesebb mozzanatokot, városunk és vidékének ipar-, gazdasági s üzleti viszonyait éber figyelemmel kísérni, a közönség gyors tudomására juttatni s a lap rovatait tanulságos, mulattató és ismeretterjesztő cikkekkel látni el, ezentul is legelső feladatunknak tartandjuk.

Debreczen 1863. Szept. 20,

A „Hortobágy“ szerkesztősége.

„Hungaria“ című kukorica- fonat- szövetség és papírgyár.

Legközelebb a gr. Hadik Gusztáv földbirtokos, Bohlen Ármán birod. gróf s franciaországi földbirtokos és Streiff J. Rudolf lyoni selyemkereskedő által „Hungaria“ című alatt Szekelközön Aradmegyében felállítandó kukorica-növényből készített fonat- szövetség és papírgyáregyletnek alapszabályai a nmélt. helytartótanácsától a helybeli kereskedelmi és iparkamarához véleményes jelentés végett leküldettek s a kamara ezen vállalat iránt, melynek életképesége a tapasztalás által be van bizonyítva s mely említett tüzeltéhez még a termelőndő selyemből beváltását s azoknak Lyonba a világgpiacra szállítását is szándékozik egybekapcsolni, indokolt jelentését f. hó 18-án feltérjesztette, melyben az alakítandó részvénytársulatot engedélyezhetőnek sőt támogatásra méltónak ajánlotta.

Ezen, a hazai gazdaság s gyárpar jövőjére nézve nagy horderejűnek látszó vállalat ismertetése végett közzöljük az alapszabályokhoz csatolt s Streiff J. Rudolf és bir. gróf Bohlen Ármán által aláírott tájékoztató következőkben:

„Évek óta égető kérdés már, oly a fonásra és szövésre alkalmas, olcsó növényanyag fölfedezése, mely a nehézkes és költséges kezelést kender és lent pótolni és az eddig majdnem egyeduralmat gyakorló gyapottal sikeresen versenyezni képes lenne. E kérdés most meg van oldva. Ami a legkitűnőbb tudósok és iparosok buvárlatainak nem sikerült, azt megoldotta a szerencés véletlen, habár csak a tudományos téren tett jeles szolgálatai által tág körben ismeretes Welsbachi lovag Auer es. k. udvari tanácsosznak, a es. k. tudományos akadémia tagjának, a schlögelmühlei es. k. álladalmi papírgyár és a bécsi es. k. udvari és álladalmi könyvnyomda igazgatójának ernyedetlen fáradozásai folytán.

Azon kitűnő sikerrel koronázott kísérletei közben, melyeket ő a kukoricaszalmból való papírgyártás körül tett, két mérhetlen fontosságú fölfedezésre jutott és ugyan:

1) hogy a levelek hosszabb szálu fonásra és szövésre kitűnőleg alkalmasak és

2) hogy a levelek rostjaiban levő nyálkás anyag egy a közönséges lisztet vetétkendő tápanyagot nyújt.

Az eddig jobbara szélnek eresztett kukoricaeső-leveleknek terményei ehhezképest három rendbeliek:

a) egy a vászonhoz hasonló, ép oly erős és rendkívül olcsó szövet;

b) mindennemű papír, mely sokkal jobb és sokkal olcsóbb, mint a rongyokból gyártott;

c) tápanyag, mely sokkal jobb, semhogy takarmánynak volna felhasználandó s mely közönséges lisztet ve gyítve kitűnő ízű kenyeret nyújt.

E fölfedezés nagy jövője tehát kevés szóval kétségtelenné tehető.

Az eddig tett kísérletek szerint, melyeknek felette nagyon kedvező eredményei a schlögelmühlei császári királyi papírgyárnak tetemes nagyobbitását tették lehetővé, hol is ezen év végéig már közel 100,000 mázsányi kukoricaszalma lesz feldolgozandó. 3—3½ mázsa kukorica-levelelben található egy mázsányi fonásra és papírra való szálanyag, míg a lefolyó víz még 30% -nyi lisztartalommal bír.

A legsilányabb eredményt véve is fel, ad eszerint 3½ mázsa kukoricaesőlelel: 40 font fonószálat, 60 font papírmalátát, 30 font kenyérlisztet.

Pénzbeli oldalát tekintve e fölfedezésnek, senki sem fog annak roppantul jövedelmében kételkedni, mitűn köztudomású, hogy a nyers anyagul szolgáló kukoricaeső-levelek, mint takarmányul nem használhatók, a mezőkön elhagyatva pusztulnak el.

A nyers anyag beszerzésének költségei így csak a gyűjtés és szállításra szorítkoznak, mit bizonyít az általunk kötött szerződés, mely mellett 100,000 mázsa kukoricaeső-levelet vettünk mázsáját 50—60 krért költségmentesen a gyárba szállítva.

Azon kérdés ellenében: minő jövőnek nézhet eléje ezen új iparág? feleletül arra utalunk, miszerint Magyarország egymaga 30—40,000,000 mázsányi kukoricaesőlelet termel, ami nyers anyagot nyújt:

3½ — 4,000,000 mázsa, vagyis 5 — 600,000,000 rőf szövetre,

7 — 8,000,000 mázsa papírmalátára,

2 — 3,000,000 mázsa kenyérlisztre; mely eredmény azonban a kukoricaszalak fonásának és szövésének tökéletesítésével még tetemesen növekedhetik.

Tulajdonképen azt lehet tehát mondanunk, hogy nyers anyag tekintetében Amerikánk lesz magában Európában.

Mitűn a Schlögelmühleiben személyesen tett tapasztalatokból meggyőződünk, hogy ezen újonan felföldözött fonat- és szövetség hivatva van száradunk egyik legnyereményesebb és legnagyobb szerű iparikkévé válni, mihelyt az a magin ipar terére átmenend és hogy a kereskedő-világ érdekében mindjárt kezdetben rakassék le a számára megnyitandó véghetetlen eredménydus jövőnek maradandó talpköve, mi alólirtak elhatároztuk magunkat, hogy a felvilágosodott iparvilágot a részvételre felhívjuk, midőn a mondott fölfedezés kiaknázására a mellékelt alapszabályok mellett részvénytársaságot alapítunk, melyre a Welsbachi lovag Auer udvari tanácsos urtól szerzett és nyolcz álladalomra szóló szabadalmainkat, hasonló feltételek mellett tovább átruházzuk és melyhez mi magunk részéről is 100,000 frttal hozzájárulunk.

A birtokunkban levő szabadalmak nézetünk szerint a legfontosabbak, mert azon országokra szólnak, melyekben a kukorica-termelés különösen élénk, névszerint Ausztria, Magyarország, Olaszhon, Spanyolország, Portugalia (Algir) és azon országokra, melyekben a szövetség és papírgyárpar járta a főszeropet, mint Angolország, Belgium, Hollandia, hova a fölggyártmányok, melyek ilyen állapotban a legcsekélyebb terimérré szoríthatatnak össze, könnyen elszállíthatók.

(Vége köv.)

Post 1863. Szeptember 13.

Édes honfitársam!

Felszólítal, hogy irjak lapodba valamit a fővárosból. Többször lettem a felvett tollat s felhívásodnak megfelelőnem éreztem magamat hivatottnak a mostani körülmények közt; mert hiszen lapod olvasóinak is csak ugy lehetne kedves dolgot tennem, ha valami jót, szépet írhatnék, de meg magyar embernek fáj a szive, ha kedves hazájának fővárosáról nem szeretem-dolgokat kell közlenie.

Azonban ha eszembe jut az 1861-dik évi általános magyar lelkesedés, s ha még távolabb a Mária Terézia- és II-dik Józsefkorszakra visszatekintek, ha vizsgálom az akkori elpusztulás indokait és eredményeit, melyek a nagy visszahatas nyomása alatt, nemzetünkre kedvezőleg átüttek ki; ha elgondolom, hogy Astraca még nem halt meg egészen és eltűntek az ő befolyása alatt, ha a valót megírom: ismét másik fájóérzet nélkül el nem vehetem a tollat.

Halld tehát, honfitársam!

Hát biz itt nem jól mennek a dolgok.

Először is a magyarruha-viselet legalább is 90 százalékkal esésnek indult; persze, külsősből nem kell végtéletet hozni az emberekre, bár igaz marad a közmondás, hogy ruha tisztesség; nem is akarom vitatni, hogy tehetős uraink — tisztelet a kivételeknek, — értsd: kivételeknek — csak is az ideiglenes állapotnak kívánnak erősebben hódolni, mint tőlök követeltetik, sőt hiszem, hogy a kényelem — ez a földi mennyország kéjérete — rakatta le sokakkal a szoros sujtásos nemzeti nadrágot, mert ha kényelemről van szó: abban a nemzetiségnek semmi része sem lehet, ugymondják; de meg ki is kívánná azt, hogy a dunai csolnakázás és a pályafuttatás akadályversenye még nadrág-gátakba is ütközzék; ez szörnyű igaztalanság lenne s bizonyosan csak azok, kik az orruk-nál tovább nem látnak, követeltetik, hogy a kosmopolitai műveltségüket egy kis ruhakérdés a világ egy kis pontján genirozhasssa. Hogy aztán a salonokban is otthonos lesz a bugyogó: arról ki tehetne, ha a fentírott versenyeket gyéritni nem akarja. Valóban én magam is igaztalanságot látok azon vádban, mely a magyarruha-viselet elhanyagolásaért emeltetik; hiszen a nemzetiséghez, a hazához ragaszkodás csakis egy bir becses elöttem, ha az ő szton szerű önakarata kifolyása; urai! a magyarruha-viselet ne legyen kényszerített; ha aztán mégis megbámuljunk azokat, kik a logikai következetességeket más szemüvegeken nézik, mint mi, ha azt megvizsgáljuk, hogy a nemzetiség ősztoné kiben nyilatkozik a nemzet jelleméhez képest oly korszakban, midőn arra még nagy szükség van, önkint és kiben nem: azt csak megengedik nekünk?! És ezt tesszük is, anélkül, hogy vádat emelnénk, ott, ahol szavak helyett tettek beszélnek. Tettek, mert hiszen, a kiválólag úzérkedést úzó ismert fajt nem is számítom, melynek kötelessége volna, hogy a magyarnak minden tekintetben kedvében járjon s mely itt e kötelességet leginkább elhanyagolja, — még azok a magyar író urak is — ismét kivétel a kevés kivéendőnek — mintegy fertálymagnási szerepet áfictálva, plundrát hordanak magyarruha helyett; uggyogy még maga Bernáth Gazsi bátyánk sem ment e hibától, ki is emiatt maga egy megtestesedett élezanyag-kint jelen meg a magyar Sasban. — Node nem lesz ez mindig így, tudom; csakis rettentő példaul hoztam fel ezen állapotokat a jó debreczenieknek, kik még nem művelődtek annyira, hogy a magyarruhát megsejgyenöljék, vagy meg-unják.

Sok egyébről is írhatnék még; például, hogy a Kernkávéház tözsomszédjában a tej, tei-nel, az udvar Bálvány-utezán útvar-nak van kiirva; hogy nyilvános falragaszban hirdettetik két eladó házak; hogy, ha egy kis szél van, épen ugy tele lesz szemünk porral, mint a nagy Debreczenben; hogy a német színházban Stéger énekel, a magyarban pedig Pauli sejjit és rikácsol stb. De minek rontsam tovább vérankelet és tárelmunket; semmi sem állandó a nap alatt, még a bugyogó sem.

Adjon isten önmek szerencsésebb, jobb ujdonságokat.

B. N.

Álmosd 1863. Szeptember 15.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Hortobágy“-ban több ízben meleg részvétellel tárgyalt érmelléki borkereskedelmi társaság ügye, egy lépéssel ismét előbb haladt.

A f. hó 12-kén ugyanis, Elnök gróf Zichy Ferencz ő nagyméltósága Diószegen gyűlést tartván, a mult évi októberi gyűlésből kiküldött választmány által elkészített alapszabály vetetett tanácskozás alá s némi esekély módosítással annak min-ten pontja elfogadtatván, elnök ő mmlga fölkérte, hogy annak illetőhelyre mielőbb leendő felterjesztését s rövid idő alatti megerősítését eszközölni méltóztassék, amit ő excellentiája, valamint az alapszabály megerősítése esetében, az alakító közgyűlésnek, már a f. évi decemberhóban leendő megtartását is, szives készséggel meg igérni méltóztattot; mely kétségtelenül az ügy szeretetében alapuló szives készsége ő nagymlgának, a gyűlés részéről aelnök nagyságosa Szilávy József ur által tolmácsolva, a legőszintébb köszönettel viszonoztatván, a gyűlés befejeztetett s társalgási körökre oszlott fel.

Énnyit magáról a szoros értelemben vett közgyűléstől, mely, ha nem volt is számos tagokból álló, — de mégis elegendő arra, hogy bebizonyítsa, miszerint daczára, ugy politikai, mint a jelenben daló anyagi inséges helyzetünknek: társadalmi téren, a haza java előmozdítására működni meg nem szántunk s hogy a kettős vihar által okozott csapások, e nemzet fia buzgalmit s tetterejét meg nem zsb-

basztották s végre, hogy e nemzet nem halt meg és nem is aluszik!!

Igen feltűnő s valóban sajnosan volt tapasztalható, hogy e gyűlésen Debreczen város alig volt képviselve, holott azon érdekek, melyek e keletkezében levő kereskedelmi társasághoz, Debreczen város polgárait, mint nagyobb részt érmelléki szőlős gazdákat kötik, mulhatatlannal követelik, hogy részükre e tekintetben, minden mozzanat figyelemmel kísértessék s én teljes reményben vagyok, hogy értelmi erőben úgy, — mint vállalkozási szelvényben oly gazdag Debreczen város, ezen igen közletről érintő érdekeit az alakulás nemsokára bekövetkező idejében elhanyagolni nem fogja!!

Gyűlés végével elnök önmaga az összes jelen volt gyűlési tagokat vendégszerető asztalához kérvén, valódi magyar szívességgel vendéglátta meg; ebéd alatt a kedélyes társalgás közben nem hiányoztak a lelkes felkötés-félek, úgy a szíves házigazdáiért, mint azon remények teljesüléseért sem, melyek alkotmányos létünk visszanyerése ohajtásában gyökereznek.

Az e téren felmerült társadalmi eszmék közül egyet, mint igen közel érdeklőt feljegyezni, annyival inkább jónak látok, mert e társadalmi eszme ismét Debreczen város jól felfogott érdekeivel van legszorosabb kapcsolatban.

Egy pohár lön ugyanis, a debreczeni diószegény város vasut eszméjéért írtvasannak hathatós előmozdítójaként gr. Zichy Ferenc önmaga üdvözöltetett.

Mión hatást gyakorolt ez eszme megpendítése, a nmlgu grófra: vizsgálni nem akarom, de a kitörő lelkesedés, mely az elhangzott pohárköszöntést követte, önkintelenül is azon meggyőződésre vezetett, hogy a felmerült eszme a vidék jövő boldogulhatásának egyedüli biztosítéka s hogy annak valóstítása tekintetében, mindenki szemei a nagyméltóságu grófra vannak függesztve.

E vasut eszméje nem új, annak égető szüksége társadalmi úgy, mint irodalmi téren már többször vitattatott, de a kivitel lehetősége feletti kétség, azt mindannyiszor a feledés sírjába temetni látszott; valahányszor azonban ez eszmét újra felmerülni hallom: mindannyiszor a keblemben iránta élő és soha ki nem aludható remény szikrája magas lángra lobban s azon meggyőződésre kell jutnom, hogy ezen, annyi érdekhez kötött vasut eszméje nem csupán álom, sőt annak valóstulása, már csak idő, még pedig rövid idő kérdése lehet.

És midőn magamat ez édes remények ölében ringatom: figyelmemet, mint legfőbb pontra Debreczen városra kell függesztenem, biztosan hívén, hogy ezen reánézve életkérdés megoldására nézve, mindent megteendő, mit tenie hatalmában álland, — valamint afelett sem kételkedem, hogy az e vonal által érdeklött többi vidék, különösen pedig az Érmelléke, a zél sikerésítése érdekében, minden tőle kitelhető aldozatot meghozni kész leendő s így egyesített erővel és a nmlgu gróf reménylett nagybecsű pártfogása folytán, az annyi kebelben élő forró ohajtás teljesülni fog.

Ebéd végeztével a társaság összes tagjai, különösen azon figyelemből, hogy a nagyméltóságu gróf másnapra határozott elutazása előtt szükséges nyugalom s netaláni készülétei ne zavartassanak, a fentebb elsorolt üdvös eszmék valóstulása iránti teljes reményben. — csakhamar eloszlottak.

Midőn e talán kissé hosszúra nyult tudósításomat ezennel befejezem: engedje meg tisztelt szerkesztő ur, felhasználni az alkalmat, őszinte tisztelettem s hazafi üdvözetem kifejezésére.

Fráter Imre.

Egy öreg ember ismerteti Debreczent, régi tanulótlarsa fiával.

(Folytatás)

Burgundián által, — mert ezen utcaza, mintszintén Candia is régi nevét megtartotta, — a „debreczeni-nagyváradit értesítőt” kindó első tudakozódó-intézet előtt nagycsapóútczára térünk által, mely csupán ezeledutezával osztozik már azon előnyben, hogy saját örzőházára mutathat. De sem itt, sem másutt nem látsz többé sárga gallérú bakttereket (Wächter) még ezelőtt 3 — 4 évtizeddel tízre-vigyázókat s az éji órák megkiáltóit.

Belátszik innen a kiscsapóútczára (hajdan lóvásár) jobb oldalon levő csaknem páratlan széles zsindelyereszű ház, (355 szám) mely sokáig egy nemes gondolkozásu hazafi rejtegetett; értem Sárói Szabó István tanácsnokot, a pesti táblai híres ügyvéd Sárói Szabó Sámuel testvérét, ki is az itteni jogtani szék tőkétét tetemesen szaporította, pályabereket is alapított s a főiskolai könyvtárat jogi és politikai munkák jeles gyűjteményével gazdagította.

Balra nagycsapóútczában éljük a népes eszmadia-czéh új áruhelyét. A telek, melyen fekszik, monda szerint, nemesi curfája lett volna városi esküdt Szikszai Kis Péternek, ki I. Leopold császártól, Jankát és több falut nyerve kir. adományyal, szélesen terjedő ur nemzetséget alapított. Ellenben tudom és friss emlékezetemben van, midőn ama házban, mely most vendéglői czégért visel, a jó emlékeztető lelkész Bélyei Péter folytonos vidámságu kegyes özvegye, Váci Nagy Erzsébet szinte igen tisztos két özvegy leányával lakott, mint tulajdonában, évtizedeken által, mígnem csupán öt napi betegsége után, végelgyengülésben mult ki életének 93-dik évében. A ritka törzsanya, négy gyermeke után megérte maradékának 150 számot haladó szaporodását és 35 úrokájának unokáit.

Az átellenben levő Slezák szeglet-házban, (328. sz.) némelyek vár- mások zárdaromokat keresnek: de annak felvilágosítását másoktól várom. Amnyit tudok, hogy a mult század kezdetén Dömsödy Gergely tanácsnok bírta, kinek mind fia Sámuel, mind unokája Gábor a nemes várost hasonló minőségben szolgálták. Az én éresemre a kedvelt népszónok Kémeri Mikó Mihály volt e ház tulajdonosa.

Midőn főbíró Simonffy Sámuel (birta széchenyintezán az 1817. sz. házat) kinek ugyis, mint még tanácsnok korában megválasztott főgondnoknak, a nagytemplom és Collegium építése körül kezdettől végig tartó szíves buzgalmat jegyzőkönyveink fentartandják, 1821. évben elhunyt: előbbi főjegyzőjét és tanácsnokát Vonza-Böszörményi Pált hívta vissza várkonyi tisztos magányából Debreczen, a főbírói szék elfoglalására. Itt épen a szomszéd házban (329. szám) igazgatott, fájdalom! rövid ideig, a hivatali gondoktól szabad óráit a tudományoknak szentelő s az általa kiadott Szóllőske történetével a népoktatók sorába lépett derék Böszörményi, kinek egyik nagy érdeme abban állott, hogy kimondhatatlanul vonzó társalgása, az ifjú embereknek is igen hasznos közlekedést engedett. Ő tőle tanultam én is többi közt azon latin epigrammát, mely a Bihar- és Szabolcs megye között Debreczen felett támasd s az elsőbnek javára dült területi vitáról íratott és némelyek által Lónyay Ferencnek, mások által pedig Némethi Pál korán elhunyt hazánkfiának tulajdonították. Azon verszetet így hangzik:

„Virgo fuit quondam, jam desponsata marito est
Debreczen: hanc bini deperiere proci.
Undiquaque Szabolcs ambít: Bihar attamen illam
Devixit nimis fertilitate soli.
Panc Szabolcs, et carne placet: sed munera Baehi
Credibile est illi plura dedisse Bihar.
Amplexumque proci jam dedignata prioris,
Desperat modica dives amantis opes.“*)

A város ezelőtt három évvel köre nyomtatott térrajza szerint, mely magán hazafi szorgalom gyümölcse, a belváros közepe táján járunk, midőn a régi Horváth Józsefféle házban helyezték kisdédóvintézetben az apró gyermekek hasznos elfoglaltatásában gyönyörködünk. Itt jut eszembe eszmetársulatnál fogva, hogy a főiskolai épületben levő elemi osztályok helyett, utczánkint felállítandó elemi fiúiskolák közel kilátásba helyezvük, miután már egy ezen évben ezeledutezában valóstulással fölállott; az ingyenes-kolázatás jótéménye sem késhetik soká, mivel annak ohajtása mindinkább általánossá válik.

A szomszéd téres udvarban, mely városi istállója nevet visel nemesak a város fogatai, hanem a hosszú sorban álló vízfeleskendők és vízhorzó szekerek is tartatnak. Ott áll az észak-keleti sarokban, egy a város házi gazdálkodása idejéből fennmaradt nagy magtári épület is, mely annónaria néven ismertetett. Eszerint apáink gondoskodása után kész alkalmas helyet talált a takarékmagtár, melynek mielőbbi felállítása nemesak az én régi kívánságom, hanem egyszersmind a jelen idő szigorú követelménye.

Mult napokon megmutogattam kedves ösém! amit tudtam, mindent, mit a belvárosban akár hagyományos visszaemlékezéseink, akár újabb haladás tekintetében, figyelmekre méltónak ítélttem. Elvittelek a szappanosok, gu-bacsapók, szijgyártók, sztrszabók, kés- és cseréppaké-szítók műhelyeibe, a béles- és peresztütök kemenczéihez, a cipőszorra stb., hogy mintegy kutfejünkél láthass az azon ezikkeket, melyeknek egyike vagy másika nélkül ritka idegen távozok el tőlünk s olykor magasabb rendelkezés is történik irántuk. Megmutogattam több helyen a régibb és újabb téglá- és cserépvetők versenypéldányait; elvezettelek ajtóútczába az ifjú fazekas és kályhamester Balla József művészetéhez, ki a Schüller, Eisenberger, Pap József urak újházainak s a vaspályára néző Telegdi-szállodának küldiszitményeit készítette. Bemutattalak némely magános házaknál is, hogy részint az anyagi jólét jelenségeit, részint a kütésimnak, kényelem és izlésnek a ház s udvar-rendezésben való gyarapodását szemléljed; felhoztam előtéd, sőt személyesen is megismerttettem veled több előkelő és jeles hazafit, részben újabb intézeteinknek javálót, lét-rehozót és előmozdítóit, kik nevük kürtölésében nem gyönyörködnek, hanem legszebb jutalmukat tisztos öntudatukban s legfelebb az utókor elismerésében találják. Még elismertebb érdemű élőket sem akartam e helyen megnevezni, nemesak azért, hogy az ő nevéktől el nem maradható dicséretnél fogva hízlegéssel ne vádoltassam, midőn engemet, sem a gyűlölet sem a kedvezés okai nem vezetnek; hanem sokkal inkább azért, hogy köztettekben nyilvánuló — s épen annál fogva feledésbe nem mehető erőnyeiért, szerénységükben ok ne pirongjanak; vagy épen irigység tárgyává ok ne tetessenek.

(Vége köv.)

*) Régenten hajdan szűz volt, férjhez nem ment
Debreczen: ennek két ifja vadászta kegyét.
Mindenkép földet tapad ő körülötte Szabolcs: de
Zsirus földjéért többre becsülte Bihar.
Hust kényeret nek elbe Szabolcs: de aligha Lyacsus
Nedvéből jobban meg nem itatta Bihar
S restelven már a régibb kérvé üledésit,
Mint du s, tulözött hive kevesb vagyonán.

DEBRECZENI HIRMONDÓ.

— A helybeli gözmalomtársulat legutóbbi közgyűlése alkalmával tett ama választmányi javaslat, melyszerint városunk és környékének csinostására irányzandó munkálatokra, dologképes, de munkát nem kapható debreczeni szűkölködők napidijaira 10 havon át minden hóban 300 frt adatnék a társulat jelen évi jövedelméből s azonkívül, a helybeli dologtehetlenek s nyomorban tengők számára minden héten 8—10 mázsányi kenyérliszt meghatározott részletekben osztatnék ki, — egyhangulag helyesléssel fogadtatott s a választmány megbízottat, hogy e segélyezés ügyét belátása szerint intézze. — Ugyanc közgyűlésen mutatták be volt igazgatók Csanak József és Szabó Lajos bucsujelentésüket és végszámadásukat. Bucsujok felolvasása után határozatba ment, hogy a társulat jegyzőkönyvébe a legméltóbb elismerés igtattassék, szellemi jutalmul azon ritka kitarító erőly s buzgalomnak, melylyel a társulat üzleti ügyeit több évig vezették s azt a legszebb virágzásba hozták; azonkívül megbízottat a választmány, hogy a nevezett tisztelt férfiaknak sokszorozott érdemeinek szellemi elismerése mellett, még oly maradandó emlékről is gondoskodjék, mely úgy az igazgatók bokros érdemei elismerésének, mint a társulat hálájának méltó jelvénye legyen. — Azon — lapunkban nem rég említett 14,103 frt 9 krnyi tekintélyes összeg, melyet mint igazgatói jutalékukat a társulat volt igazgatói, az „emlék-kerttársulat“-nak ajándékoztak, ennek rendelkezése alá, folyóvá tetetni rendeltetett.

** A debreczeni kertszüretetek ideje hatóságilag következőleg állapítottat meg: szept. 21- és 22-kén, a homok-, téglás-, széchenyi-, csapó-, turás- és csigekertben; szept. 23- és 24-én, a sexta-, uj-, vén-, varga-, posta-, tóczós- és satakertben; szept. 25- és 26-kán, a hatvanutezai-, köntös- és boldogfalvaikertben.

** Azon egymillió mérő gabonából, melyet a m. kormány kölesönképen a szűkölködőknek kiosztatand: városunkra 30 ezer mérő van számításba téve és pedig 20 ezer mérő buza, 10 ezer mérő roz. —

— A természet mintegy kipótolni erőködik azt, mit ez évben elmulasztott. Városunkban több kiskertben ugyancsak virágzásnak indultak a barack- és orgonafák, sőt ami több, még a meggyfák is. Szép természeti tüemény; mely azonban a tapasztalatok szerint, rendesen az ekint megerőtetett fák jövő termésének rovására látatja magát.

□ Ugy értesültünk, hogy közelebb szépitészeti bizottmány fog városunkban felállítatni. E hírt csak örömmel fogadjuk s ohajtjuk, hogy e bizottmány józiséssel bíró s szakavatott férfiakból alakuljon, kik Debreczen kül- és belszépítészetére jelentékeny befolyást gyakorolhatnak. Miután épen szépitészet felől emlékezzünk, meg nem állhatjuk, hogy azon kérdést ne kecseztassuk: mit jelenleg azon utczánkint fölállított bitófalaku tölgyfagerendák, mik a házak előtt a közel napokban leasattak. Némelyek erővel azt akarnak elhitetni, hogy azok lámpaoszlopokat helyettesitenének. Mi azonban t a m á s k ö d ü n k, mert nem képzelhetjük, hogy a józítés és csin rovására, öntöttvas-oszlopat helyett (mely minden városban alkalmaztatik) oly otromba, durvakészletű gerendák alkalmaztassanak. Ha azonban e körülmény netalán a világitási előkészületek fölgyegetével megbízott egyének figyelmét kikerülte: még most nem késő a hiányon segíteni, mely mindenesetre kívánatos mind tartósság, mind csin tekintetéből.

□ Allaga Géza ismert tehetséges zeneköltő s a budai színház másod karmestere, a debreczeni zeneegylet f. hó 17-kén tartott választmányi ülésében, a zenedogordonkatamrául megválasztatott.

□ A m. kir. udv. Cancellária a büntetőügyekben való eljárás tekintetéből örendelvén, hogy a sz. kir. városokban s így Debreczenben is a városkapitányi hivatal által az eddigi gyakorlat szerint intézett kihágási ügyek jövőre egy a törvényszék kobeléből kiküldendő tanácsnok által vizsgáltassanak s ítéltessenek el elsőbíróágilag, a büntettek s vétségek vizsgálata pedig, — mely eddig a tisztí ügyész által teljesítettett, egy — evégre megbízandó — törvényszéki tanácsnok által eszközöltessék: a deb. törvényszék sokoldalú s nagyszámu teendői s a helyi viszonyok tekintetéből főbíró Csáthy Károly, a törvényszék személyzetének eskély voltára alapított azon észrevételek kíséretében, hogy a magas intézmény keresztülvitele két külön tanácsnoki állomás szervezését teszi szükségessé: felsőbb helyre fölterjesztvényében a törvényszék személyzetének két tanácsnokkal megsaporítását kérte; mely kérelemnek a m. kir. Helytartótanácsnál hely adatván, a polgármester és főbíró által felterjesztett javaslat folytán, Hajdu Lajos biharmegyei administratornak m. hó 27-ről kelt rendelvénye által Hajdu Mihály (ügyvéd) és Vértessy István (ügyvéd és volt alkotm. tanácsnok) törvényszéki tanácsnokokul kinevezettek s Hajdu Mihály tanácsnok a városi törvényszéknel a polgári és fenylőügyek előterjesztésével, Vértessy István tanácsnok pedig a büntető vizsgálobírószággal bizottat meg. Előbbi, mult hó 29-kén, utóbbi ugyanazon hó 31-kén tette hivatalos esküjét le.

Érdekelni fogja még e város közönségét, a polgári ügykezelést illető azon intézkedés, melyszerint f. évi szept. 1-től kezdve Angyalos Mihály tanácsnoknak piacz-, Szabó Imre tanácsnoknak péterfia-, Barsay István

tanácsnoknak czepléd-, La ky Imre tanácsnoknak varga-, Tóby István tanácsnoknak hatvan-, Hajdu Mihály tanácsnoknak végre csapóteza jelöltetett működési területük ki.

□ A helybeli „István“ gözmalomtársulat, Csanak J. és Szabó L. volt igazgatóknak a társulat javára célzott sikerdus működésük emlékét, „Csanak- Szabó-alapítvány“-nyal örökíteni meg, melynek évenkénti kamatja egy — a kereskedő- vagy iparpályán magát kifejező ifju segélyezésére fordítatik. Valóban legszebb emlék az ilyen, mely a jótékonyaság szellemének gyönyörű kifolyása; mely amidőn a valódi érdemet ily gyöngéden méltányolja, egyuttal a fenkölt gondolkodás és nemes érzülettről teszen le maradandó példát adó bizonyítványt a későbbi kor számára.

— A kertészegylet izlelőbizottmányának f hó 5-kán, 4-kén, 7-kén és 9-kén tartott gyűléseizlelése s észleléseinek eredménye a következőkben pontosul össze:

1. Izleltetett szept. 5-án: Olasz 5 számú sárgadinnye. Magvát Olaszországhól egyf. tag Sántha István fia küldte. Bemutatta a kertészegylet. E dinnye igen leves, elég édes, zöld belül, sárga-magva; — tenyésztésre méltónak találtatt.

2. Téli sárgadinnye, beadta Sántha István. — Husa leány-színű; levelege nincs. Rendes időjáráskor novemberig eltartható, cukorédes, tenyésztést érdemlő jó dinnye.

3. Ivortis Imperatrice szilva; — beadta az egylet (saját kertéből). — Elsőrangú jó szilva; — most nem oly tökéletes, mint tavaly.

4. Zöld mailandi körte; — beadta az egylet. Kevésbé fanyar, de igen leves, borizú.

5. Celebasse Carafon; — beadta az egylet, — igen szép, nagy és jó körte, nem hulló; tenyésztésre alkalmas.

6. Bon Chrétien Napoleon; — beadta az egylet. Igen jó, (ismeretes faj) tenyésztésre ajánlható.

7. „Herbstbirne ohne Schale;“ — beadta az egylet. — Igen jónak találtatt; tenyésztésre érdemes.

8. Marianne körte; — beadta az egylet. Kiváló jóságánál fogva tenyésztésre különösen ajánlatik.

9. Mezőkomáromi duráncezi barack; — beadta az egylet. — A duránceziai közt elsőrangúnak találtatt. Tenyésztésre ajánlatik.

10. György-király barack; — beadta az egylet. Elsőrangú; magvaváló, igen jó barack. Termesztése ajánlatos.

11. Allerge jaune barack; — beadta az egylet. — Igen sárgahúsú, magvaváló (magvával veres) tenyésztése ajánlatik.

12. Kaiser Alexander körte; beadta az egylet. — Igen szép nagy körte; jósága és szépsége folytán, tenyésztése mindenkinek bátran ajánlható.

13. Nyári ambra körte; — kitünő jónak találtatt; tenyésztésre érdemes.

Szept. 4-kén izlelés alatt voltak:

1. Kinszky-féle hevesi görög dinnye. Magva Gulácsy K. urtól került; természeté a k. egylet. — Színe sötét-zöld, világosabb zöldszínnel petrezselyenlevelezve; héja vékony, bele vörös, magva apró, fekete; nem fejlett jól ki, elég leves volt ugyan s telebélt, de izellen.

2. Hevesi görög dinnye Bányásztról, kiállított: Gobóczy K. természetű Csajkos Ferencz. — Színe sötét-zöld; kevésbé márványozva világosabb színnel, úgyhogy egyszínűnek látszik; héja kevésbé vastag, husa vörös, magva fekete, magyoska; nem teljes belül, igen leves, gyöngyhúsú és édes.

3. Persiai zöld teljeshelű s. dinnye; Gobóczy K. csatári természetű. — Színe sötét-zöld sárgával tarkítva; különösen bő nedvű; igen édes; zamata kevés. Termesztésre különösen ajánlható.

Szept. 7-kén izleltettek:

1. Luby-féle szatmári görög dinnye. Balkányból, Kuntana Lajos ur természetű. — Sötét-zöld, ezikkelyosságra hajlandó; világos-zölddel márványozott; csaknem gömbölyű; sárga apró magva telebélt; husa roppanós, rost nélküli; piros belül, vékonyhéjú, közep-nagyságú; természetű és szaporításra ajánlható.

2. Princessin Aurora s. dinnye. Illéssy György ur debreczeni természetű. — Hosszúcsú cantalup, világos sárga, sötétzöld lottokkal; eszességre hajlandó, hosszában nyúló eszességekkel; sötét-sárga belül, vékony zöld héjhúsú; kemény, nem eléggé leves; fűszeressége az édességen túlyonmú.

3. Bakarszöllő, Vas Bénémin ur jankai szöllőjéből. Ez idén legelső, minden tekintetben tökéletes szőlő, mind édessége mind színe, mind pedig szemének egyf. nagysága s hibátlan voltára nézve.

4. 1846-iki érmelléki bakarbör; előbbemlítettnek jankai természetű. Igen finom szépsznű bor; a híres rajnai és moseli bort minden tekintetben felülmúlja. Látszik, hogy termelője a pinczekezelést nemesak tökéletesen érti, hanem azt lelkiismeretesen s a legtisztábban kezeli.

Szeptember 9-kén.

1. Passatutti szőlő, Karap Sándor ur debreczeni szőlőskertéből. — Nagy türtök, nagy gömbölyű, üveges, állászó szemekkel muskataly iz és illattal. Szaporításra méltó.

2. Sárgadinnye. Gobóczy K. csatári terményei, a. m. a.) amerikai ananász, zöld héjú és husa, héjaig élvezhető, olvadó, édes; magva apró s keskeny. — b.) Mészáros d. — Alakja hosszú, vékony; külszíne zöld, napos oldalán rezés; husa zöld, héjaig elhető, nedvű; igen zamatos édes; magvai elég nagyok, sárgák s mint a ugonkánál, a husába nőttek. c.) angol cantalup. Külalakja mint a prescott cantalupnál, laposdud, egyenlő nagy gerezdekkel, s a sárga-sárga héjjal, husa vastag, türtől zöld sárgás színnel; a esordulásig nedvűteljes és rendkívül fűszeres illattal. Magva közep-nagyságú, nagy gerézdmélyedésekkel; bibircsökkal telt külsővel; narancssárga színbe olvadó zöld pettyekkel; husa vastag sárga,

nedvűteljes, zamatos, édes. Tenyésztésre ajánlatos. e.) Márvány d. — Hosszúcsú 6—7 fontos nagyságú, kissé gerezdes és faragatlan felbér-márványhoz hasonló külsővel; husa zöld, olvadó, sajátságos kedves ízű és zamatu, Magva közep-nagyságú és fehér. — f.) Eper ananász. Egyenlően gerézű, kerekded, kicsiny; héja sárgás zöld színűvel; letű és apró tüskékkel telt; husa zöld, egészen elhető, leves és eper zamatu, magva apró, sárga. E dinnye mind méltó a tenyésztésre.

— A jelen terményszük évben nagyon föltűnnek a kertészeti csarnokban szemléltető 8—10 fontos káposztafők, melyeket a derék vállalkozó úgnök Gobóczy K. Erdélyországból szállítottott s melyek bár egyenkint 30—40 krért árusítottatnak el: sokkal olcsóbbak, mint a piaci káposzták, mert ezek alig nyomnak 2 fontot s mégis 12—16 krért adatnak el.

○ Közlebbi hétfőn a piacon egy 8—10 éves fiut gázoltattott el valamely falusi szekeres. A gyermek azonban oly szerencsésen került a lovak és szekér alá, hogy semmi baja nem történt.

** Szerdán reggel hét óra tájban egy 14 éves fiu, ki mint kis kocsis szolgált, — felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— A „Független“ debreczeni levelezője fontoskodó hangon írja, hogy, miután a lapokban még nem volt körülményesen említve azon bundáról, melyet helybeli szűcsmester Csatári I. a francia trónörökösnek készített: ő szól róla röviden. Elmondja, hogy a bunda egészen juhászmodorban van készítve, fekete báránybőr szegélylyel s galléra alá „zöld selyemmel van írva a mester neve aranyozott betűkkel.“ — A tisztelt levelezőnek nagyon rosz tudósítója lehet; mert a kérdéses bunda éppen nem juhászmodorban készült hanem valóságos festett dísz bunda, kis fönálló s egy nagy kerek gallérral. Galléra alá pedig nem zöld selyemmel van írva a mester neve, mint a t. levelező értesült, hanem a gallér kék-selyembélésére aranybetűkkel e következő szavak nyomattak: „Napoleon Jenő francia császár trónörökös herezegnek: készítette Csatári István Debreczenben.“ — Ajánljuk a „Független“ t. levelezőjének, hogy jövőre tisztább forrásból merítse adatait. Ami pedig a nagytemplom tetejének festése fölötti csudálkozásait illeti: megnyugtattuk a t. levelezőt, hogy az amit bevégzett festésnek vél, még csak az alapfestés (Grund) s ezután jó a valódi festés, mely nem leend oly vörös veres mint levelező ur botránykozva a nyilvánosságunk följegyezte.

Nevezések az 1863-ik évi löversenyekre.

I. nap: Vasárnap október 4.

1. Paripaverseny Hack Stakes 500 ft. o. é.
 1. Blaskovics Ernő nevezte B. Podmaniczky Geiza Coralina 5. é. fekete kanczóját, apja Dagobert, anyja Csillag.
 2. Gróf Esterházy Gusztáv nevezte gróf Esterházy Miklós Hogy volt 5. é. pej heréltjét; apja Albert.
 3. Szentimrey Kálmán ur: Szabella id. pej kanczát; apja Károlyi mén anyja Coquette.
 4. Kállay Ákos ur Linda 5. é. pej kanczát, apja Robbinhood, anyja Linda.
 5. Semsey Lajos ur Doubtful 5 év félvér fekete kanczát; apja Young Jerry, anyja Alice.
 6. Gróf Bethlen Sándor: Ilona 5. é. pej kanczát apja Bay Momo; —

2. Alföldi díj 1000 ft. o. é.

1. Gróf Esterházy Miklós Alivo 6. é. pej kanczát, apja Lightfoot, anyja Lanerest kancza.
2. Gróf Szapáry Iván Szathmár 3. é. sárga mén apja Forbiddonfruit anyja Sweetness.
3. Horezeg Lichtenstein János 3. é. pejmen Csikos, apja Lightfoot, anyja Alivo.
4. Kisbéri es. k. katonai ménos Eszther 4. é. sötét őz pejkanczát apja Oakball, anyja Niobe.
5. Semsey Lajos ur Colonel 4. é. fekete mén, apja Gambia anyja Alice

3. Egyleti díj 500 ft. o. é.

1. Báró Podmaniczky Geiza: Coralina.
2. Gróf Esterházy Miklós Hogy volt.
3. Semsey Lajos ur Colonel.
4. Gróf Bethlen Sándor: Csinos pej herélt, apja Redrover.

II-dik nap Keddén október 6-ra.

1. Asszonyokdíjazást tiszteletdíj.
 1. Báró Podmaniczky Geiza: Coralina.
 2. Gróf Esterházy Miklós Hogy volt.
 3. Semsey Lajos ur Doubtful.
 4. Gróf Bethlen Sándor: Ilona.
 5. Ugyan az Csinos.
 6. Luger Tivadár ur Lady Bird id. pej kanczát apja Robert de Gorham.
 7. Gróf Korinszky Confessor id. sárga herélt apja Confessor.
2. Szabad kir. Debreczen város díja 100 arany.
 1. Báró Podmaniczky Geiza Mikos esusza 4 é. telivér fekete mén apja Scotchman anyja Morlanda.
 2. Bottka Béla ur Minima 4. é. pej kanczát apja Frautle, anyja Parva.
 3. Gróf Szapáry Iván Szathmár.
 4. Ugyan az Futár id. sárga herélt apja Connyngham anyja Parva.
 5. Horezeg Lichtenstein János Lightfoot csikót.

6. Barcza Dániel ur Huszár 5. é. erdélyi ismeretlen származású pej herélt.

7. Semsey Lajos ur: Colonel.

VIDÉK.

□ A nagyállói mükedvelőtársaság, mult hó 30-kán jótékonycélú előadást tartott, melynek 51 ft 28 krnyi tisztajövedelmét a szabolcsmezei szűkölködők javára engedte át.

Szerencs, szept. 14. 1863. Az utasnak, ki Tokajtól Miskolcz felé szándékozik, utja fölséges vidéken viszen keresztül. Jobbra szőlőkoszorúza s fehér falakkal élénkített hegyláncolat zárja a láthatárt; míg balra mosolygó s végtelennek látszó síkság fogadja a szemlélő tekintetét. A hegyek ott a világhíres „hegyaljai“ termő hegyek, s a síkság itt a szép Harangod, mely még pár évvel ezelőtt a hegyalja bájos menyasszonya volt tekinthető, mely azonban most nem élénk hajadon többé, de inkább ájulatban fekvő gyászos hölgy.

E vidék, mely hajdan gazdag volt széna-, rét és terményekben, most rideg és kietlen; a szomsz. hőség, melyet e nyár folytán három vagy négy könnyű eső enyhített, kiszáritá a vizek forrásait, letarolá a réteket s elpörszölé a gazda terményeit. Őszi veteményeink talán megadják az elvetett magot, de a tavaszi már oly apró maradt, hogy juhaink és marháinkkal valánk kénytelenek leévetni, miután betakarítani gyomlálás útján s így csak nagy költséggel lehetett volna a teljesen magnélküli szalmát. Kukoricánk térdig ér, burgonyánk és répánk pedig éppen semmi sem lesz. Szőlőtermésünk a nyár kezdetén szép reményekre jogosita, de a folytonos szárazság elszáritá a fürtöket, s a borsó nagyságú szemek aszaltan hullanak alá, míg a megmaradtak vörhenyes színűek s többnyire kihasadvák. Csak az északi oldalak temének itt némi kivételt, ha azokat meg a gyakori jégverések nem tették volna tönkre.

Marháink az éh miatt már többnyire elhulottak; azon rész, melyet fölötté drága áron megmenténk az enyészettől, — miután a kutak forrásai kiapadtak, — a hegyi kisebb folyamok fölforrott s bűzhőtt vizét iván, most a csaknem régen megszünt, de ujjolag dühöngni kezdő keleti marhavészben hullanak el, melynek folytán megyénkben, valamint több velünk szomszédos megyében is, a marhavásárok teljesen betiltatának.

Azonban ezzel még nincs vége a csapások sorozatának, melylyel a sors látogatásunkra jött. A gondteljes elmerült-ségből, melylyel jövünk felé tekintünk, a legirtózatossabb szerencsétlenség, gyakori tüzvészek által riasztatunk fel. Alig hangzott el a vészharang tompa zugása Bakán s már is új rémülettel tölté el B.-Keresztur lakosait, hol 51 ház és két templom lón a dühöngő elem martalékává. Az égő házak hamvát három mértföldnyi területre hordá szét a szél; a szerencsétlenségűl csupán az a szomorú szerencse, hogy az elhamvadt házak egy része — a tehetsébeké — biztosítva volt.

Sötét felhők fűdik a hon egét; de a nemzet, mely nyolczszáz évben keresztül amnyi balsors között sem veszté el bizalmát a jövőhöz, most sem fog megrendülni hitében. Sebeit, melyeket a sors nyitott testén, testvéri kéz fogja gondosan kötözgetni.

Margitay Lajos.

Egy kis tréfa, melynek komoly oldala is van.

Nem hiszem, hogy lenne e földön fürhetlenebb zsarnok Vespasian óta, mely újabb-újabb adónemekkel terhelné a maga államát, mi tekintettel sem zsebgyéneke szorongatott állapotára, misem figyelve arra, hogy vajjon lehet-e hát? — mint éppen a gyomor.

Csoda-e hát, ha a plátói kopasz kétlábnakml épügy, mint a aég, több vagy semmiféle tartományában is, ez az egyeduralkodó; mely körlehetlenül vonja, taszítja, úgy a halak, madarak s több eféle milliót száz meg száz mértföldre özni keresztüket, mikint az embereket, kiált 70—80 éven keresztül csupán ennek telhetlensége miatt kénytelenek befutni, majd becsaltes, majd becsaltes élet-pályájukat, — már aszerint, amint egyik így, másik a magy szokta ezt cselekedni.

A gyomor levén tehát általában az első, az emberknél kivételesen a fő a második és legtöbbször a szív csak harmadrangú uralkodó, úgy illik, hogy ezuttal ó nagysága felett tartunk némi megállapodási szemlélt, — kérve a nyájas olvasót egyébiránt, mikép eme zsarnokát előbb lekenyerezni sziveskedvén, egyuttal bocsásson meg nekem, hogy ilyen prózai thema fölött kívántam csevegésbe bocsátkozni, mint minő példaul a has vagy gyomor. de én ez én jó olvasómban azon ép és tiszta izlést egyénhez ohajtok szólni, ki nem szenved még abban a sületlen túlfinomított — s ma már ritka szalonokban nem otthonias — befőttes-üvegéből élő — s ugyanattól imelyegségig elezkrusodott ma n i e r b a n, mely mig részünkről az ártatlan „nadrág“ szócskát sem engedí az „inexpressible“ helyett botrány nélkül kimondhatni, — addig az ó zártlab kőben való kifejezés-módja sokszor valóságos satyrává változtatja azt a tükörből heiskolázott elpirulást.

Igen! s én keröken kimondom hogy „has“; s a ki illetlennek találja . . . ne hordja.

Tehát erről akarva szólni szóljunk. De mivel historini szempontból is lesz dolgnak vele, de a topographiát sem kívánjuk egészen elhőlni, kijelentjük, mikép toll alá vett tárgyunk az emberiszerv világhő Afrikáját képezvén, erre,

mint druzájára — a szakácskönyvek doktrínáin kívül — még mi civilizáló tudomány sem férközhetett ezred évek óta. Egyéb részek már a kultúra haladásával lépést tartanak; jelesen a fő: főveget, a nyak: kendőt, a mell: mellényt, a lábszárak: nadrágot, a lábfejek: sarut, a kézfők: keztyűt viselnek; s csupán e kedves rész az, melynek számára az eszes szabóvilág még eddig mit sem bírt föltalálni, — kivéve az oláhokat, kik minden nemzetben tultettek a túsó fölfedezésével, egyszersmind pedig annak viselésével.

Mi alakját illeti: mennél felfuvalkodottabb, annál tekintélyesebb; s így nem csoda, ha sokszor megesik, mikép ő nagysága minőségétől függ viselőjének auktoritása is, mire számos példánk közül ezuttal egyre sem kívánunk hivatkozni, nehogy azt higgye valaki, mikép valami irigységi szenvedély vezérli tollunk futását.

Történelmi tekintetben már Ádám korában alapította meg uralkodói méltóságát, abban az ismeretes alma evési casusban, melyben egyszersmind tudtul adá a jelen és jövő szájas világnak, hogy az ő adófizető kényuralma ama főhatalom, mely az ellenmondást épugy nem tűrheti, mint némely üresfejű gógos emberigép. — Tájékoztásul elég legyen ennyi, s lássuk, mit mondanak értelmes emberek.

„Éhség és szerelem tartja egytűvé a világot“ — mondja Schiller. — Igaza van! De még több igaza ott, hogy az éhséget, s nem a szerelmet tette elsőnek, amennyiben az az első, az ember születésekor már — mint üldöző daemon — bölcséjéhez csatlakozott s kit elűzni minden s mindenki siet; mi ha sikerül is egy időre, kevés idő múlva újra és újra megjelen a maga lármas fegyverével s a kielégítési végrehajtást — törökszakad — sokszor „via facti“ majd kérve, majd követelve, eszközzésbe veszi.

Chinának egykori bölcsé, kormány mesteriségének titkát, „a népet meg nem éhezteni“ jelmondatában állította föl. A sans-souci bölcs pedig azt kívánta: hogy „legelőbb vasárnap, alattvalói fazekában tyúk főjjon.“ Töle különben emberei meg is várhatták ezt, mert miután maga is nagy nyencz levén, egyik szakácsához egy külön odát szentelt, míg a másikat a sasrend lovagjává ütteté, — tekintve kanalaztatá, — óhajtá, hogy emé pogány háziisten részére az áldozatok kellően bemutatathassanak azok részéről is, kik ép oly joggal kívánnak enni, mint minő következetesen megéhtülni igen, de éhezni nem tartoznak.

Bizonyos író pedig azt mondja, hogy a statusok műveltségi fokát azoknak étkezési rendjük határozza meg; ki számítván egyszersmind mikép Francia- és Németországban, két évtized alatt — míg az egyikben 246, a másikban 240 szakácskönyv jelent meg. Megvallom, nem tudok ennyit producálni a magunk részéről, miután csak helylyelközzel tünt fel egyegy Czifrai István, Nagy Zsuzsánnaféle szakácskönyvük, — de ezzel épen azt akarom bizonyítani, mikép kivesszem eszerelhető étkeink egyáltalában nem is igényelték azoknak fitorított módosulásait s így szakácskönyvekre sem volt oly égető szükségünk, hogy műveltségünk azoknak mennyiségétől föltételeztessék.

Rocheaucault továbbá azt mondá: enni szükséges dolog; de ésszel és szellemmel emi mesteriség. Igaz. Maga Wesselényiink sem állhatá ki az izléstelenül evő fiatalembereket. De mégis igazabb az, mit a bibliában az én nagy druzám mond: „aki nem dolgozik, ne is egyék“, tehát ebből a látszik, hogy inkább az enni való beszerzéséhez kívántatik az az ész, az a szellem, mintsem annak bevétele. De persze ezt, az az osztály, melynek számára Rocheaucault így fejező ki magát, nem igen hiszi el, s azt mondja rá: hisz azért vagytok ti aprók, hogy miértünk nagyokért is dolgozzatok.

Furcsán is vagyunk mi azzal a gyomorral! Hányszor megesik, hogy ez irányadójá cselekvéseinknek, eszünkjára-szánk, kedélyünknek, hajlamainknak. Próbálja meg csak valaki, — ki még nem próbálta, — egypár napig mitsem enni, s fogjon hozzá valami humorisztikus olvasmányhoz; fogadom hogy eldobja pokolba, míg egy misanthropicus, életvilágot unt, keserűen gunyoló Zöllust, Satyrust báványozni fog, tekintve pedig, velünk együtt káromkodik.

Éhes ember előtt nincs színe, illata az ibolyának, zamata a szerelemnek, a csókra pedig plane azt mondja, hogy bolond volt még az is, aki módiba hozta, kötözni kellene azt is, ki abban valami dicső dolgot lát: hogy két különemű személy ujka egytűvé illesztessék.

Továbbá: az éhező ember, ki van forgatva saját énjéből, saját világból, nem az ma, ki tegnapelőtt. Tegnapelőtt még istenes, jámbor, könyörülő, jókedvű, ma: vészomjuzó, ingerlékeny. S ki ha tegnapelőtt — föltéve, hogy deklamálni szerető ember — ezt szavalta:

„Én vagyok a magyar gyerek,
Magammal kérkedni merek,“

ma már okvetlenül ezt fogja mormogni:

„Elátkozom ezt a ezudar világot,“

mely természetesen nem a szívből, hanem abból származik, mire már egy görög hűles is azt mondá: hogy „akkor legnehezebb, mikor üres“ — tehát a gyomorból.

De már most, próbáljuk meg jótartani azt az előbb leírt éhezőt, altassuk el zsarnokát — föltéve hogy magyar zsarnok — egy kis töltöttkaposztával — fogadom, hogy a verki hangját is oly bájosoknak találja, mintha csak Reményit, Viouxtemps vagy Swetschin Dimitrieffet hallaná. — Lisztről nem is szólok, mert ő a czi-

gányok Brámájává kanonizáltatván, róla csak czigánynyelven szólhatnék, s megvallom, hogy ahoz már nem értek.

Sőt hogy csekélységemről is beszéljek crösszégképen, tehát bevallom, mikép a szép emnek mindig nagy tisztelője levén, többször megesett rajtam, hogy délelőtti valomásaim soh'ssem vétettek egy, mint a délutániak. Sőt a többi közt háromszor, olyan hölgytől kaptam kosarat, kit még meg sem kértem. S mind ennek mi volt az oka? az, hogy ebédelőtt lábatlankodtam előttök, s így én sem voltam olyan forró, ellenfelem sem volt oly fogékony.

De tekintsünk be csak a házaselet régióiba. Reggel:

— Hová mégy egyetlenem?

— Hivatalba.

— S itt hagysz egyedül engem?

— Nem járnak most a tatárok.

— S még meg sem csókolsz?!

— Eh! nem érek rá: szervusz!

Jön az ebédidő, sőt már ebédután vannak. Férjem uram fölkel, s megcsókolja nejét . . . pá! lellem.

No tessék! hát már most ki mondja meg nekem mi ez: a szívnek felbuzdulása-e, vagy a kielégített zsarnok kvientancziája? Persze hogy az utóó.

Én legalább még ez egyet is tanácsolni merném, éhómra se leányt, sőt hivatalt ne kérjen senki, mert ebből kétféle fátum kerekedhetik, vagy szégyen, vagy baj; — már aszerint, amint odaadják, vagy nem.

S végre mi mindezekből a tanulság nyájás olvasó! az: hogy ha már a gyomor oly kérlelhetlen uralkodó s ennek parancsa oly kötelező, hogy annak igényeit mindenki kielégíteni siet, siessünk mi is önerőnkhez mérten eleget tenni azon társaink éhének lecsilapításához, kiknek époly joguk van enni, mint élni.

„A ki nem dolgozik, ne is egyék.“ — Tehát dolgot a népek és vele konyeret.

De nini! még most veszem észre, hogy addigaddig tárgyalgattam ezeket a belügyekre vonatkozó aktákat, míg azt veszem észre, hogy magam is megéheztem; ne vegye tehát rossz neven szíves olvasóm, hogy midőn másoknak étel adatni prescribálok, magam is megindulok valamere, békétkötni a magam tyrannusával.

Bodossy Pali.

KÖZÜGYEK.

** A magyar gazdaszonyok egylete, az alföldi szükföldök javára e hó 16-kán zártkörű tánczvigalmat rendezett.

** Egyik tisztelt munkatársunk szíveségéből alkalmunk volt közelebb a hódmező-vásárhelyi ref. bölcsészeti közgymnasium 186¹/₂-dik tanévi tudósítványát áttekinteni s annak szellemi szép előhaladásáról örömmel győződve meg, egyszersmind gyönyörű példáját látjuk gyökerezve a hitbuzgóságnak abban, hogy a vásárhelyi iskolát, a városi és egyházi község vállvetve közérvel tartják föl, minden kül- vagy vidékiségey nélkül. Bár esz-közölhető lenne alumínium alapítása is a szegényebb sorsu más helyről való tanulók számára s vajha az egyházmegyeybeli községek, holdogabb idők beálltával felkarolnák a nevezett iskola ügyét is és közösen járulnának a támogatás létrehozásához. Hálával említtetik meg ezen iskolai tudósítványban a magyar-tudósítású azon határozata, melyet — a h. vásárhelyi iskolának főgymnasiummá emelkedésével ut. Ballagi Mór ur indítványozott, melyszerint fentebb jelölt tanítványokat, mint a nemzeti művelődés terjesztésének geographiai helyzeténél fogva is igen fontos telepét, mindenemű kiadványaiban részesítendik. Adja isten, hogy hazánk iskolái mindenütt ily szép virágzásnak induljanak.

** Hiro jár, hogy a francia követség útján több francia tőkepenzes ajánkozott, magyar birtokokra jó biztosítás mellett pénzt kölcsönözi.

Irodalmi mezzanatok.

** Az „erdőszi lapok“ IX. füzeté is megjelent, a többihez hasonló érdekes tartalommal. Jelen füzet a következő érdekes cikkeket hozza: Az elődi függöy vagy gyimbor. — A termőhelynek a fanövesztésre való befolyásáról. — A persák, görögök és rómaiak fagazdászata. — A szerjendők újbólitása. — Néhány szó a községek erdőgazdászata ügyében.

** Megjelent: „Könich Gusztáv nagy képes naptára az 1864. évre.“ Szerkeszté Vadnay Károly és Szokolay Viktor. E gondosan összeállított évkönyvet 50 éves fametszet díszíti hazánk elsőbb rendű íróinak dolgozatai érdekessé. — Tartalmaz e naptár, hasznos ismeretterjesztő cikkeket, a történelem, a köz- és magán-gazdászata s az irodalom köréből. Magyar- és Erdélyország tiszti ezim-tára, valamint a pesti orvosok ügyvédek névsora, továbbá az országos vásárook jegyzéke, végre a boritekon belől, a vidéki ügyvédek névsora föl található a 274 lapra terjedő tartalomgazdag naptárban, melynek ára, csak 1 ft 40 kr. Ajánljuk az olvasók ügyelmébe.

** Mittermaier Frigyes „Alapos utmutatás a szeszgyártás üzletéhez“ című munkára boesátá szét előfzetési-iveit. E még nyelvtünkön nem létező szakkönyv, szorzó igérete szerint a gyakorlat embereinek oly módon van írva, melyet minden gazda és iparos megért. Megjelen e hó végén. Egy példány ára, szeszgyártervezéssel, 4 ft o. é. — A elő. pénzek az első magyar kertgazdászati ügynökséghez (Pest, jözseffér 14. sz.) szept. hó utoljájig küldendők.

(Beküldetett.) „Kippelhauser naptára az 1864-dik évre.“ Szerkeszté a „Bolond Miska“ hotilap szerkesztője. Eleve humorra s találó élezei nagyon ajánlják a esinos kiállítású köny-

vet, melyet még néhány mulattató fametszet is érdekesít. — Ára 80 kr. — s megszerezhető minden hazai könyvárusnál

IPAR, GAZDÁSZAT, KERESKEDELEM.

Kertész-gazdászati ügynökség terménykiállítására.

Igaz, hogy az aszaly, meg az isten mindenféle pusztító bogara nagyon elgazdálkodtak ez idén mindenféle terményt kertjeinkben s kertjeinkben kívül; mindamellett is melyik szenvedélyes gazda vagy kertész az, ki daczára az idők rakoncátlankodásainak, megmenteni ne iparkodott s meg ne menthetett volna pár szép virágot, pár nemes gyümölcsöt. — Melyik magyar vendégszeretetről ismert házi nő hagyta volna egészen beföztes, — aszalvány, — s más csemegeraktárát, ha mindjárt tul az operencián kelene bár beszerezni a hozzávalókat.

Van, van, ha nem sok is, akad itt-ott néhány szép és jó körte, alma, és más gyümölcs, szőlő a legjelesebb fajokból is. Hát aztán azok a különösb, nevezetesb kerti gazdasági terménymagvak, kitűnő zöldségek, cserepes virágok stb. évről évre gyűjtött jeles borok, szép női kezekek által izletesen tetszőn megalkotott s ütemény, gyümölcs-iz, aszalvány, — más szakemberektől más u. m. kertészeti eszközök, rajzok, gyümölcsképek?

Minden efélék érdekes és tanulságos kiállítás tárgyai lehetnek, s hogy azok legyenek, főhajtásunk, törekvésünk, lévén, tisztelettel kérjük mindazon érdemeseket, kik ügyünk, s közjóra irányzott vállalatunk iránt részvétellel viseltetnek: miszerint folyó évi október 14-ig, — midőn a vásári közönséget és szakkedvelőket egy a szokottnál nagyobb kiállítással meglepni célunk — állandó kiállítási esernokunkba kertész-gazdászati iparuk, nemes törekvésük sikerét 2—3 napra, vagy tetszésökre rendelkezéssel mellett bemutatni ne terheltessenek.

A kiállítandó tárgyak becsükhez mért elismerés s ismertetésben szakértők által fognak részesítettetni. — Ügynökségünk pedig tisztelt látogatóit egyszersmindenkorra megnyerni kedves teendőjének tartja.

A kertész gazd. ügynökség,
Gobóczy Károly m. k.

Terménytár.

Debreczen. 1863 Szept. 19. — Már a héten esüdesebb volt a forgalom a gabonauzletben kinalva de nem igen nagyon keresve voltak, mi az áráira esükeséssel birt. Buza és rozs úmbár kedveltebb, csak leszállított áron talált vevőre. Az árak a heti vásáron következők voltak: tiszta buza 4 ft 40—80 kr. Rozs 2 ft. 1 f. 80—3 ft. Árpa 2 ft 20—30 kr. Zab 1 ft. 70—80 kr. Kukoriceza 3 ft 50—60 kr.

A szalonna ára két hét óta 33 fra ment, mivel helyben a merikai szalonna 30 frtjával árultatik. (R.)

Derecske. Szept. 14. — Mai napon tartott heti vásárunkon, a piaci árak következők voltak: Buza 5 ft 70 kr. kétszeres 5 ft 10 kr. rozs 2 ft 65 kr. árpa 2 ft 60 kr. zab 1 ft. 80 kr. tengeri 5 ft 50 kr. szalonna fontja 56 kr. zsír itezője 48 kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. (F.)

B. Nagybagony. Szept. 18. — Tiszta buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 60 kr. rozs 5 ft — kr. árpa 5 ft — kr. zab — ft — kr. tengeri 4 ft — kr. marhalus fontja 8 kr. juhús — kr. szalonna 44 kr.

Margitta. Szept. 11. — Tiszta buza 5 ft 50 kr. kétszeres 5 ft — kr. rozs 2 ft 50 kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 1 ft 50 kr. tengeri 5 ft 50 kr. krumpli 1 ft 63 kr. lenese 5 ft 20 kr. köleskása 6 ft 40 kr. új bor, öregesebrel 8 ft. ó bor 8 ft. 1 itezo disznózsír 50 kr. sor 10 kr. pálinka 20 kr. sertésbús fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna 56 kr. szappan 50 kr. fagygyugyertya 44 kr. keményfa ólé 7 ft. ágfa 5 ft. szalma 10 fontos részletben 25 kr. szalma 10 kr. kőzöptősi tükör 60 ft. tóhús 50 ft. (H.)

Székcelybél. Szept. 11. — Tiszta buza 5 ft 70 kr. kétszeres 5 ft — kr. rozs 2 ft 60 kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 1 ft 50 kr. tengeri 5 ft 20 kr. krumpli 2 ft — kr. szalonna fontja 48 kr. marhalus fontja 10 kr. 1 mázsa szalma — ft — kr. 1 itezo bor 10 kr. pálinka — kr. 1 álfa — ft — kr. (K.)

B. Újfalva. Szept. 17. — Tiszta buza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 90 kr. rozs 5 ft 40 kr. árpa 2 ft 80 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 5 ft 60 kr. 1 itezo köleskása 9 kr. paszuly 8 kr. lenese 8 kr. borsó 7 kr. szarvasmarhák középpára darabonként 17 ft. egy mázsa szalonna 44 ft. 1 font nyersfagygyu 48 kr. marhalus 10 kr. egy itezo bor 10 kr. sör 10 kr. pálinka 24 kr. zsír 52 kr. lámpaolaj 56 kr. (D.)

Nyiregyháza. Szept. 12. — A múlt héten jó 24 óráig tartó esőnk volt, mely legalább annyit jót tett, hogy a magyaráztságot előzte. — A gabonakereskedés, naponként emelkedik, a mai napon tartott heti vásárunkon is el kell: Tiszta buza 5 ft 80 kr.—4 ft. rozs 2 ft 90 kr.—5 ft. árpa 2 ft 40—50 kr. zab 1 ft 70—80 kr. tengeri 5 ft 50—60 kr. kása 4 ft 80 kr.—5 ft paszuly 4 ft 60—80 kr. (K. B.)

Nagykálta. Szept. 11. Buza 5 ft 90 kr. kétszeres — ft — kr. rozs 2. ft 80 kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 2 ft — kr. tengeri 5 ft 80 kr. 1 öl tüzifa 10 ft. 1 mázsa szalma 5 ft 50 kr. 1 font szalonna 56 kr. krumpli 1 kr. marhalus 12 kr. fagygyugyertya 40 kr. buza-liszt 12 kr. szappan 50 kr. buzadara 16 kr. szalma 2 kr. olaj itezője 40 kr. borsó 10 kr; lenese 8 kr; köleskása 8 kr. 1 itezo új bor 14 kr. ó bor 20 kr. pálinka 16 kr. 1 font gerstli 40 kr. paszuly itezője 6 kr; disznózsír 40 kr. (H.)

Tokaj. Szept. 18. Tisztabuza 4 ft — kr. kétszeres 5 ft 40 kr. rozs 2 ft 80 kr. árpa 2 ft 40 kr. zab 1 ft 60 kr. tengeri 5 ft 80 kr. kolumpér 1 ft 60 kr. 1 mázsa liszt 0. szalma 15 ft. 50 kr. — sz. — ft. — kr. kenyérliszt — ft. — kr. szalma 5 ft 40 kr. szalma — ft. szalonna 40 ft. zsír 56 ft. 1 font marhalus 12 kr. borjúpár — kr. 1 öl bika 7 ft 50 kr. (Z.)

Er-Mihályfalva. Szept. 17. Tisztabuza 5 ft 60 kr. kétszeres 2 ft 80 kr. rozs 2 ft 50 kr. árpa 2 ft 20 kr. zab 4 ft 60 kr. tengeri 5 ft — kr. kása vékaja 2 ft 80 kr. 1 itezo paszuly 7 kr. tojás párja 5 kr. sertésbús fontja 20 kr. marhalus 40 kr. szalonna 40 kr. 1 itezo zsír 52 kr. olaj 50 kr. 1 szekér szalma — ft. (V.)

Karczag. Szept. 18. — Úszta buza 4 frt 40 kr. kétszeres 4 frt — kr. árpa 2 frt 80 kr. zab 2 frt — kr. tengeri 4 frt — kr. kása itezje 10 kr. paszuly 8 kr. borsó 10 kr. lenese 08 kr. szalonnának fontja 44 kr. fagygyertya 42 kr. szappan 24 kr. olaj 44 kr. marhabus fontja 10 kr. juhbus 8 kr. fehérbor itezje 14 kr. veresbor 20 kr. (Cs.)

VII-dik közlése

az inség enyhítésére tett adakozások s ajánlatoknak.

164. Szabómester Ormós József idősb, adott 1 frtot, 165. Irinyi István 1 frtot, 166. Draveczky Gyuláné asszony 1 frtot, 167. Áron Miksa 5 frtot, 168. V. 2539. Klein Lajos 20 kr. 169. Leánytánító Békési Péter 1 frtot, 170. Kereskedő Kis Orbán Imre 50 krt. 171. V. 2536. Bálint György 50 krt. 172. Bosketti András 4 frtot, 173. V. 2530. Lajos Ignác 10 krt. 174. V. 2521. Sipler Ferencz 40 krt. 175. V. 2458 Nagy Gábor 50 kr. 176. Rachbauer József 50 kr. 177. Matolcsi Ferencz 60 krt. 178. Kovácsmester Kornhoffer József 60 krt. 179. Alföldi Mihály 1 frtot, 180. Kókényesi Sándorné 60 krt. 181. V. 2262. Tóth Andrásné 20 krt. 182. Vendéglős Czweller Jozefa 30 krt. 183. Ujházi Károly 50 krt. 184. Ügyvéd Telegdi László 2 frtot, 185. H. 1588. Lázár Lajosné ajánl 15 ilce szalonna zsirt. 186. Klein Ignác ajánl 50 frtot, 187. Aranymives Huszár Károly adott 1 frtot, 188. Gróf Rhédei Lajos ur 20 frtot, 189. Timármester Mezei Gábor 5 frtot, 190. Cz. 2577. Keresztesi Andrásné 3 frtot, 191. Cz. 65. Bátori Bálint 1 frtot, 192. Cz. 71. Vásári József 1 frtot, 193. Cz. 74. Lakatos János 10 krt. 194. Cz. 104. Poroszlai Istvánné 10 krt. 195. Cz. 82. Nagy József 20 krt. 196. Cz. 92. Juhász Mihály 1 frtot, 197. Cz. 92. Nagy Jánosné 20 krt. 198. Cz. 93. Györi Mihályné 4 krt. 199. Cz. 96. Nagy Istvánné 20 krt. 200. Paplanos Kollát Sámuel 20 krt. 201. Cz. 109. Matkó Ferenczné 10 krt. 202. Cz. 107. Nagy Mihály 10 krt. 203. Cz. 113. Törös Mihály 50 krt. 204. Cz. 120. Nagy István 10 krt. 205. Cz. 122. Horváth István 1 frtot, 206. Cz. 125. Jóna Bálintné 10 krt. 207. Molnármester Bakos Sándor ajánl 1 véka rozst. 208. Cz. 311. Szabó István adott 1 frtot, 209. Cz. 94. Csáti Józsefné 1 frtot, 210. Cs. 8. Silberman Joachim 40 krt. 211. Kereskedő Papp Sándor 5 frtot, 212. Kereskedő Kovács György 2 frtot, 213. Kereskedő Jenei Józsefné 1 frtot, 214. Kereskedő Molnár Sámuelné 5 frtot, 215. Kereskedő Konecz Lajos 4 frtot, 216. Szabómester Szallár Ferencz 2 frtot, 217. Jenei Györgyné 1 frtot, 218. t. Szabó Bálint ur 5 frtot, 219. Mógor Istvánné 2 frtot, 220. Budaházy József ajánl 5 köböl rozst. 221. Cs. 364. Ember Sándorné adott 5 frtot, 222. Cs. 302. Borbély Jánosné 1 frtot, 223. Úveges Radezky József 30 krt. 224. Szappanos Nagy Sándor 1 frtot, 225. idősb Király Mihály 5 frtot, 226. Király Imre 1 frtot, 227. Nagyságos Karap Sándor ur ajánl novembertől számítandó 6 óra négy ügefogyott szegénynek mindennapi ebédet és 1 $\frac{1}{2}$ font kenyéret, vagy ha az inségenyhítő bizottmány észszerűbbnek véli: ezen teher helyett ajánl havonkénti hat részletben egyará 150 frtot, 228. Ügyvéd Táy Gusztáv adott 5 frtot, 229. Pékmaster Manó Lajos 50 krt. 230. Cs. 792. Király József 5 frtot, 231. Cs. 791. Mocsai József 2 frtot, 232. Cs. 780. Szabó Sándor ajánl 2 véka búzát, 233. Cs. 708. Kovács Józsefné adott 10 krt. 234. H. 1603. Bőr Ferencz ajánl egy förtő-mellényt, 235. H. 1602. Dekmár József egy viselési nadrágot, 236. Orvos Tegze Imre adott 10 frtot, 237. H. 1580. Farkas István 1 frtot, 238. Kereskedő Konecz Gergelyné ajánl ruhádműveket, 239. Kenezel Antal adott 1 frtot: os ajánl egy pár ócska eszimat, 240. Kereskedő Farkas Ferencz adott 10 frtot, és ajánl október 1-jétől számítandó hat óra havonként 5 frtot, 241. Gyógyyszerész Murakózi Károly adott 2 frtot, 242. Ügyvéd Ulvarhelyi Károly ajánl 1 köböl rozst, 243. Kereskedő Kálmas Péter adott 1 frtot, 244. H. 1554. Kis Sándorné 10 krt. 245. H. 1548. Borsi Lajos 2 frtot, 246. H. 1533. Kis István 40 krt. 247. H. 1543. Pásztor János 4 frtot, 248. H. 1540. Harsányi János 2 frtot, 249. H. 1513. Hogo István 1 frtot, 250. H. 1031. Sól István ajánl egy véka rozst, 251. H. 1021. Alföldi János adott 30 krt. 252. H. 1010. Szabó Sándor 50 krt. 253. Orvos Kovács Zsigmond 40 krt. 254. H. 1013. Nagy Gábor ajánl 1 pár új eszimat, 255. H. 1009. Bátori Sándorné adott 1 frt 20. krt. 256. Huzrik Károly 5 frtot, 257. Pávai József 4 frtot, 258. Koszorus Gábor 25 krt. 259. Aranyl Sándor 2 frtot, 260. Vozári Lajos és leánya 2 frtot, és ajánl 2 új kalapot, 261. Albert Istvánné adott 1 frtot, 262. H. 1448. Jóna Dánit 50 krt. 263. 1447. Szabó István 2 frtot, 264. Kálmanchelyi Gábor 2 frtot, 265. t. Komlóssy Imre ur 10 frtot, 266. H. 1380. Kun Péter 1 frtot, 267. H. 1379. Gyarmati István 1 frtot, 268. H. 1377. Tóth Mihály 40 krt. 269. H. 1372. Csikos Ferencz 4 frtot, 270. H. 1511. Nagy János ajánl egy pár új eszimat, 271. H. 1508. Tóth Mihály adott 10 krt. 272. Gyórfi Sándor ifjabb 1 frtot, 273. Szép Sándor 5 frtot, 274. Wass Beniamin ur ajánl októbertől számítandó 6 óra havonként 5 frtot, és őszől tavaszig felfogad egy könnyebb munkákra alkalmas magános szegény embert, 275. Egyházi pénztárnok Somogyi András 5 frtot. adott, 276. Mátai biztos Medgyaszai Sámuel 2 frtot, 277. Harmati Jánosné 20 krt. 278. Steinfeld Mihály 100 frtot, 279. Kulinika István kereskedő 5 frtot, 280. Vendéglős Tornay Ferencz 2 frtot, 281. Kereskedő Handl Vilmos 10 frtot, 282. Kaderász Violáné 2 frtot, 283. Kereskedő Lohmayer József 10 frtot, 284. Lelkész Nagy József ur 10 frtot, 285. P. 1894. Farkas István 1 frtot, 286. P. 1889. Weisz Antal 1 frtot, 287. P. 1876. Molnár András ajánl 1 véka rozst, 288. P. 1874. Elkes Ferencz novemberre ajánl 1 frtot, 289. P. 1869. Tóth Jánosné adott 1 frtot, 290. P. 1862. Tóth Gergely 1 frtot, 291. P. 1861. Demeter János 10 krt. 292. P. 1853. Csizsár Jozsef 10 krt. 393. P. 1847. Bacsonyi Péter 1 frtot, 294. P. 1840. Balog Ferencz 1 frtot, 295. Fősz. Páspók Balogh Péter ur 5 frtot, 296. Váradi Szabó János ur 5 frtot, 297. Horváth József 1 frtot, 298. Balog Lajos 1 frtot, 299. Terménykereskedő Áron Manó 20 frtot, 300. Kereskedő Berger

Henrik 10 frtot, 301. Bútorárúsnő Varga Józsefné 2 frtot, 302. Szecei József ajánl egy köböl rozst, 303. Kállay Lőrinczné asszony adott 5 frtot, 304. Kovácsmester Márialaki Mihály ajánl 5 frtot, 305. idősb. Csonka Dániel adott 4 frtot, 306. Trelezcki Józsefné ajánl 2 frtot, 307. Szabó József adott 2 db. féllallérobban 2 frtot, 308. Bérkocsis Hajdu János 20 krt. 309. Simonfy János 2 frtot, 310. P. 1795. Dancsházi Istvánné 10 krt. 311. Kereskedő Feischl Fülöp 10 frtot, 312. Asztalos Antal Gábor 1 frtot, 313. Barcs Dánielné 1 frtot, 314. Fisch Ignác 1 frtot, 315. Asztalos Kerekes György ajánl 1 frtot, 316. Schenk Róza ajánl októbertől számítandó 6 óra havonként 2 frtot, 317. Spitzer Jakab adott 5 frtot, és ajánl novembertől számítandó 6 óra, havonként 2 frtot, 318. Spitzer Testvérek adtak 8 frtot, 319. Eisenberger Adolf 5 frtot, 337. Volt kereskedő Nagy József ur ajánl 100 frtot, 321. Lusztig Mór ajánl októbertől számítandó 6 óra havonként 1 frtot, 322. Leány-tanító Domokos Lajos adott 1 frtot, 323. Hites alkusz Streliszker Manó 2 frtot, 324. Vágó András ajánl 1 frtot, 325. Kereskedő Medgyesi Lajos adott 1 frtot, 326. ilj. Simon György 1 frtot, 327. Fűszeres Balázs Vendel ajánl novembertől kezdve 6 óra, havonként 1 frtot, 328. Kereskedő ifj. Csonka Dániel adott 5 frtot, 329. P. 1786. Gál Józsefné 1 frtot, 330. Búszorményi Károly 5 frtot, 331. Balkányi Szabó Lajos 1 frtot, 332. Csizmadiamester Györi János 1 frtot, 333. P. 1754. Fehér András 25 krt. 334. P. 1736. Makai Ferencz ajánl 1 frtot, 335. P. 1714. Kovács János adott 5 frt, 336. Kereskedő Sesztina Lajos 5 frtot, 337. Ügyvéd Nagy Lajos 5 frtot, 338. Lux Lajosné 2 frtot, 339. P. 1705. Gyarmati Lajos 1 frtot, 340. P. 1704. Kepes Hermina 1 frtot, 341. Lakatosmester Balázs István 1 frtot, 342. P. 1683. Sarkadi Mihályné 20 krt. 343. P. 1683. Kollát Mihály 20 krt. 344. P. 1678. Szántóvető Szabó Márton 20 krt. 345. Bormérő Jónás Lipót 50 krt. 346. Bormérő Vilmos Károly 15 krt. 347. P. 1644. Szántai Jánosné 1 frtot, 348. P. 1732. Sárkány János 1 frtot, 349. Kereskedő Sesztina Károly 1 frtot, 350. Kereskedő Szentpéteri János 2 frtot, 351. P. 3556. Erdey János 10 krt. 352. P. 3432. Molnár Mihály 10 krt. 353. Nemes Jánosné 1 frtot, 354. Pfansmidt Károlyné asszony ajánl 1 köböl búzát, 355. Bészler Lajos adott 5 frtot, 356. Kereskedő ügynök Búszter Ágoston 5 frtot, 357. Schéer Bernát 20 frtot, 358. Nánássy Gáborné asszony 10 frtot, 359. Orbán Petőné 5 frtot, 366. P. 1803. Marjalaki Mihály a 304 sz. alatti ajánlatát 5 frtot befizette.

Jegyzés a VII-dik közlésben a 105-dik számmal ki maradt, hogy Veszprémi Sámuel egy Hegyesi Amália nevű írva leányát állandóan fölfogott; — továbbá a 156-dik sz. alatt t. Hós József ur nem 2 frtot, hanem 2 frt. 50 krt. adott.

Kelt Debreczenben 1863. Szept. 16.

Szentgyörgyi Elek m.k.
bizottmányi tollvezető.

EGYVELEG.

== A Szepességre cserék kerestelnek. Bővebben értekezhetni a tárgyban, kisujtozán 1719 számú háznál.

== A katonai szolgálati megváltás díja az 1864-dik évre 1200 fitra van határozva.

== Gróf Esterházy Mór, türezenlküli miniszter, bécsi hírek szerint leköszönni szándékozik.

== Vörösmarty emlékszobra Bérsben öntés alatt van. Székes-Fehérvár helyén fogják fölláttani, még nincs eldöntve. Ugymondják, hogy a szobor képe közelebb az „Ország Tükre“-ben jelen meg.

== Frankfurt városának a fejedelmi kongresszus 130,000 frtjába került.

== Károlyi György gróf, 29,185 frtot engedte el bérllőnek, s a hátralévő bérlet befizetésére is több évi halasztást engedett.

== A „Timos“ kiszámította, hogy az összes aranybányákból évenként 200 millió frt. értékű aranyat ásnak. Eszerint az utóbbi 15 év alatt forgalomba hozott arany: háromszor millió frt értékű. Az osztrák adósság ezt is föllmulja, minthogy az: háromszerszáznyolcvan millió frt.

NYILTTÉR.

Párszó, fölvilágosításul az ér-mihályfalvi urbéri rendezés és tagosítás tárgyában.

A „Hortobágy“ I. évi 36. számában, ennek ér-mihályfalvi levelezője, az urbéri rendezés és tagosítás tárgyában ott legközelebb történt bírói eljárásról írván: egy tünteti föl a dolgot, mintha ezen eljárás eredménytelensége, — dacára a nép és az összes birtokosság tagosítás iránti vágyának, — a legnagyobb közbirtokos gróf Stubenberg József és a közbirtokosság közt fenálló bizonyos érdek-összeütközésnek volna egyedül tulajdonítható.

Nehogy ezen hibás előadás oly balveleményre szolgáltatson okot, mintha Mihályfalván az urbéri rendezésnek és tagosításnak talán gr. Stubenberg József ur általa utjánban, — köteleességemnek tartom, mint a nevezett gróf urnak ezen eljárás alkalmával képviselője, levelező ur közlését kipótolni, vagy amennyiben szükséges, azt meg is ezáfolni.

Er-Mihályfalván ugyanis, az urbéri előmunkálatok I. évi aug. 24-kén tetetvén utjolg folyamatba s 20-kán estig folytatván: ezen idő alatt a térkép és telekkönyvnek hitelesítése is munkába vétetett. Azenban, amidőn egyrészt az urbériségek puhatólása alkalmával, tetemes számú részt szellér, részint pedig földes telkek urbérisége

is kétségbe vonatot s azok ellen majorsági követelések jelentettek be, az illető volt földesurak által, — másrészt a térkép és telekkönyvben is, oly hiányok fedeztettek fel a hitelesítő mérnök ur által, melyek miatt azoknak meghitelesítése, ezáltal eszközölhető nem volt, hanem a hiányok helyrehozásának és a hibák megigazításának el kellett rendeltetnie.

Minthogy pedig az urbériség ellen támasztott követelések, ezek megvizsgálását szükségelék, melyhez pedig sem a követelő, sem a magokat urbéresekknek állító felek adataikkal készen nem voltak s ily rögtön nem is lehettek — s mivel az urbéresekkel való egyezkedés addig, míg azon kérdés sincs tisztába hozva, vajjon kik a valódi urbéresek, kikkel egyezkedni lehet és kell? időelőttinek tekintet: mind-ezen kérdések a hiányos térkép és telekkönyv rectificatiója után kitűzendő új határidőre halasztattak az eljáró bíróság által.

Ez történt, mielőtt a közbirtokosság egymás között a tagosítás tárgyában szót is váltott volna; — ahonnan nem lehet azt mondani, hogy az urbéresekkeli egyezkedés, a földes uraknak egymás közötti meg nem egyezhetése miatt halasztatott el.

Az urbéri tárgyalások berekesztése s az elhalasztásnak végzésileg történt kimondása után, a bíróság I. évi aug. 27-kén a tagosítási ügyet vivén elő: felhívta a közbirtokosságot, az aránykules mint első kérdés feletti egyezkedés megkísérlésére. Mire azonban, a közbirtokos urak, oda nyilatkoztak, hogy addig míg a térkép és telekkönyv rectificatiója meg nem történik, ezen egyezkedést korainak látják s abba bocsátkozni nem akarnak. És alólítottak, mint a gr. Stubenberg képviselőjének félnapi küzdésébe került ezen urakkal megértetni, hogy az aránykules feletti egyezkedés, a térképpel semmi egybekötöttségben nem áll s efelett lehet egyezni, még mielőtt a mérlehez, avagy csak hozzá is fogtak volna. Sőt végre is, csak azáltal kényszeríthető őket, az egyezkedésbe bocsátkozásra, hogy kinyilatkoztatta, miszerint az egyezkedéstől való vonakodásukat, annak nem sikerüléseül kívánja és fogja tekinteni s ez esetben miután már Mihályfalván az aránykules egyizben ítéletileg is meg volt állapítva, s a maga részéről ezen megállapított aránykuleshoz továbbra is ragaszkodik.

Ily előzmények után, alig bírhat valószínűséggel levelező urnak azon állítása, mintha a közbirtokosság és nép által egyiránt ohajtott tagosítás, a gróffal való érdekösszeütközésük miatt nem fogatosítható volna.

Ők ugyanis, a közlő ur által is érintett rövid egyezkedés után, a gróf Stubenberg ajánlatára nem azt mondák, hogy azt nem fogadjuk el; mert jól tudták, hogy ezáltal, az egyezkedés nem sikerülése mondatván ki, ezen kérdésben bírói tárgyalásnak kell vala következnie; hanem csak azt mondták, hogy ezen ajánlat és a grófnak, az aránykules megváltoztatásába beleegyezéséhez kötött egyik feltételei, előtök ujak lévén, azok iránt rögtön nem határozhatnak; minélfogva most már azért kérték a halasztást, hogy efelett kissé gondolkodni s egymás között tüzetesebben értekezni idejük legyen. Mi ellen aztán, a gróf képviselőjének sem lehetvén kifogása, csakugyan elérték mire törekedtek, hogy t. i. ezen kérdésben a tárgyalás utjolg elhalasztott; — mi azon gyorsagosító urak működése folytán 1859 óta, most már negyed izben történt, anélkül, hogy azon magán értekezést s barátságos egyezkedést, melyet mindannyiszor ürügyül használtak fel az elhalasztásra, négy év alatt avagy csak egyszer is megkíséreltették, — vagy e ezéltől avagy csak egyszer is összejuttek volna.

Mielőtt ezáfolatomat befejezném, amennyiben közlő ur a gróf Stubenberg érdejét hozza fel „lapis offensiois“ gyanánt, mely a tagosításnak ott akadályul szolgál: szükségesnek látom ezen kérdésre is röviden kiterjeszkedni.

Van igenis Mihályfalván gr. Stubenbergnek vagy 2400 hold erdeje, melyből mintegy 1800 holdnak alján, ott, és akkor, ahol és amikor lehet, közös legeltetés gyakoroltatik; épenugy, mint gyakoroltattott ez némely más urak erdeiben is mindaddig, míg azok a közös legeltetést, saját erdeikből ki nem szorították s mint gyakoroltatik jelenleg is, kivétel nélkül minden szántó- és kaszálóföldeken, mikor amazok ugarcban vannak, ezekről pedig már, a szóna letakarítottat. De valamint ezen szántó- és kaszálóföldeket, ezen legeltetési gyakorlatért közösülőknek nem lehet mondani: épen oly kevésé közös a gr. Stubenberg József ur erdeje is; mely a telekkönyvben mint sajátja egyedül az ő nevén áll, — melytől ő egyedül ízeti az adót — és amelyben, a legeltetés is, épen ugy, mint a szántó- és kaszálóföldeken, a tulajdonos használata által korlátozva van; mert, hogy többet ne említsék, annak $\frac{1}{3}$ része mint vágás, folytonosan tilalom alatt tartatik; — szept. 8-tól apr. 24-ig pedig, a tulajdonos egyedül illető makkoltatás miatt, a legeltetés ismét tiltva lévén, a vágásnak kívül eső részekben is, ez csupán $\frac{1}{4}$ hóig gyakoroltathatik stb.

Mitőn tehát, még az is nyílt kérdésnek tekinthető, ha vajjon az erdőben gyakorolt legeltetés szolgálom kárpótlására, a gróf kötelezhető-e vagy sem? ugyhiszem nem lehet szakmarokussággal vádolni őt akkor, mikor ezen tulajdonát tevő erdőrészből $\frac{1}{3}$ részt legeltetési szolgálom ezimen, közös osztály alá fel ajánlott, csakugy ezen kérdés, a tagosításnak akadályul ne szolgáljon. És én meg vagyok győződve, hogy ha a másik oldalon befolyással bíró közbirtokos urak, a tagosítási ügy előhaladását őszintén ohajtották volna s ezen kérdést nem csupán ürügyül kívánták volna használni, halogatási ezéjjaik elérésére s ha emellett még a közbirtokosság egy nagy, vagy legalább tekintélyes részét érdeklő pár más kérdés is nem állott volna utjában a kiegyezésnek: ezen kiegyezés megtörtént volna, — dacára annak, hogy több mint 20 éven át, az apróbb birtokosságot, némely urak azon ámitgatással tartották s használták fel saját ezéjjaikra, hogy előtök ezen erdőt, közönsnek tümetvén fel, őket annak felosztásával biztatták s ily módon bennök, ezen közös jog iránti hiedelmét hosszas és folytonos ámitgatásuk által megerősítették. — Ezen meggyőződéssemre méltán feljogosít, ugy a közszégi és közbirtokossági ügyvédeknek, mint magának az eljáró bíróság elnökének is nyilatkozata, kik ezen ajánlatomat nemcsak jogszerűnek de egyszerűmind mellányosnak is nyilatkoztatták ki; de feljogosít erre magának a közbirtokosság nagy részének nyilatkozata is, kik részint feltétlenül, részint pe-

dig azon feltét mellett, hogy a fentebb érintett más két pontban kiváratomtól álljak el és is, ajánlatomat elfogadni hajlandók voltak, de amit én képviseltem érdekeinek feloldozásával s az igazság rovására nem tehettem.

Debreczen 1865. Szept. 9.

Ármós Bálint
székelyhídi uradalmi ügyvéd.

Fölhívás.

A debreczeni takarékpénztárnak t. cz. részvényesei a folyó évi szeptember 27-kén délelőtt 10 óraker a pénztár helyiségében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívataknak.

Kelt a debreczeni takarékpénztár igazgató választmányának 1863. évi szept. 15. tartott üléséből.

Komlóssy Imre m. k.
elnök igazgató.

Táy Gusztáv m. k.
jegyző.

Szerkesztőségi nyiltelevezés.

F. I. urnak Á-on. Nagybeesü leveleért fogadjon forró köszönetünket s engedje remélnünk, hogy érdekes soraival mielőbb ismét találkozandunk. A példányokra nézve jövőben a vett utasítás szerint intézkedünk.

F. M. J. Csővár. — A szives megemlékezés kedvesen lepett meg; — köszönet érte. — A kérdéses férfi, ugyhallym Pesten lakik s lakását a jözseféri kertészgazdászati esarnoknál, mint amelylyel közel viszonyban áll, okvetlenül tudni fogják s ugyanott utbaigazítást is készségeggel adnak.

„A dalnok szerelme, — A bojtár halála, — Az öreg ezigány, — A debreczeni taligás” — és „Hogy áll a világ” — gyöngé kísérletek.

M. E. urnak N-on. A verseket vettük, — de biz ezek még nem oly erősek, hogy a nyilvánossággal farkasszemet nézhessenek. A tehetség előjelei látszanak ugyan, de a gyakorlat hiányzik még. M. D. urnak L. Bényén. Beesés ígretét örömmel vesszük. Fogadja Ön szives üdvözetünket.

Lapunk azon t. előfizetői, — kiknek előfizetési idejük e hó végével lejár: tisztelettel kéretnek előfizetésük szives megújítására.

A „Hortobágy” kiadó hivatala.

69dik ÁRJEGYZÉK

az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költseggmentesen, készpénzfizetés mellett, oszték értékben költseztetés nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	15 frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	15	—	”
C. dara középserű	13	—	”

0. királyliszt	13	40	”
1. lüngliszt	12	40	”
2. montliszt	11	60	”
3. zsenlyerliszt	10	80	”
4. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	9	60	”
5. ugyanaz 2-dik	7	80	”
6. barnakenyerliszt	6	80	”
Kétszerliszt	7	40	”
Rozsliszt 1-ső rendű	8	—	”
Rozsliszt 2-dik rendű	5 frt.	60	kr.
00. árpakása	15	—	”
0. árpakása	14	—	”
1. árpakása	12	—	”
2. árpakása	10	50	”
3. árpakása	8	—	”
4. árpakása	7	—	”
Árpaliszt	4	—	”
Dereze	2	80	”
Lábliszt	2	60	”
Körpa	2	40	”
Buznaly	3	60	”

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a bevő visszakapja, ha a zsákot, az elvett számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsállítja.

Debreczen 1863. Jun. 22.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

MENTENBEND

a tiszavideki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárihavakára.

I. Kassa és Nagyvárad felé.	
Bécs	8 óra — perc este
Pest	5 25 35 este
Czegléd	9 27 39 reg.
Szolnok	10 27 39 reg.
Püsp.-Ladány	11 26 38 dél.
Debreczen	3 47 3 reg.
Tokaj	5 25 35 reg.
Miskolc	7 24 36 este
Forró-Encs	8 33 45 dél.
Kassa	9 56 6 dél.
Püsp.-Ladány ind.	1 53 3 dél.
B.-Ujfal. ind.	2 45 3 reg.
Nagyvárad . . . érk.	3 45 3 reg.
II. Arad felé.	
Bécs	7 óra 45 perc. reg.
Pest	5 35 45 este
Czegléd	9 25 35 reg.
Szolnok	10 40 50 reg.
Mező-Túr	11 45 55 reg.
Csaba	1 23 33 reg.
Arad	3 3 33 reg.
III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé.	
Kassa	11 óra — perc. dél.
Forró-Encs	1 3 33 dél.
Miskolc	3 5 35 reg.
Tokaj	7 35 45 reg.
Debreczen	12 35 45 reg.
Püsp.-Ladány	1 45 55 reg.
Szolnok	4 48 58 reg.
Czegléd	5 41 51 este
Pest	8 37 47 reg.
Bécs	6 33 43 este
Nagyvárad . . . ind.	9 30 40 reg.
B.-Ujfal.	11 16 26 reg.
Püsp.-Ladány érk.	12 54 4 reg.
Czegléd	5 54 4 reg.
IV. Aradról Pest és Bécs felé.	
Arad	12 óra 41 perc. dél.
Csaba	2 14 24 reg.
Mező-Túr	3 50 30 reg.
Szolnok	4 12 22 reg.
Czegléd	5 56 6 este
Pest	8 37 47 reg.
Bécs	6 33 43 este

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron ki-függesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak.

Aradról Szendrőre naponként este 6 óraker az utasok fölvétele nincsen korlátozva. Szendrőről Szatmárra vasárnap, szerdán, pénteken este 6 óraker. Az utasok fölvétele 3 személyre korlátozva van. Nyíregyházáról Beregszászra naponként reggel 7 óraker. (Az utasok fölvétele 3 személyre korlátozva van.) Nyíregyházáról Nagybányára, hétfő, kedd, csütörtök, és szombat este 6 óraker, az utasok 3 személyre korlátozva van. Nagyváradról Kolozsvárra naponként este 6 óraker, az utasok fölvétele 7 vagy 8 személyre korlátozva van. Tokajból Újfehértóra naponként este 7 óraker. Az utasok fölvétele 3 személyre korlátozva van. Kassáról Lőcsére naponként éjjeli 12 óraker. Az utasok 3 személyre korlátozva van. Kassáról Frényesfőre szerdán és szombaton délután 2 óraker. Az utasok 3 személyre korlátozva van. Kassáról Szegedre naponként éjjeli 11 óra 45 percker, az utasok 3 személyre korlátozva van. Kassáról Munkácsra naponként éjjeli 11 óra 45 percker, az utasok 3 személyre korlátozva van.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Heverő kaszálóföldek haszonbérbe adása.

7200/1800 sz. n. tanácsvezetés folytán, a nemes város birtokához tartozó heverő — vancs — kaszálóföldek e f. év október hó 1-ső napjától kezdve — jövő 1864-dik év október hó 1-ső napjáig, a folyó szept. hó 28-kán délelőtti órákban, a városgazdai hivatal helyiségében, nyilvános árverés megtartása mellett, kész fizetésért haszonbérbe fognak kiadni.

Debreczen szept. 16. 1863.

1—2 A városi Tanács.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1862-dik évi 14327. s illetőleg f. évi július 30-kán 7000/1800 sz. alatt kelt végzésel folytán ezenel közhírré tétetik, mikép Szabó Lajos debreczeni kereskedő mint felperes részére Tornai Ferencz helybell vendéglős mint alperestől 302 frt. 97 kr. váltót tartozás s járulékat erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen házi butorok és lovak, nevezett alperesnek helybell pincüzetzi lakásán f. évi szept. 22-dik napján d. u. 3 óraker nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adni. Mire a venni kívánók meghívataknak.

Debreczen szept. 15. 1863.

1—1 A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tug.

Árverési hirdetés.

Vagyonbukott ifj. Südy György esődtömegéhez tartozó különmemű lisztek és grizek ugyanannak Péterfia utczán a 984-dik sz. a. volt boltjánál e f. é. szept. 28-kán d. e. 9 óraker tartandó közönséges árverés útján a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Kelt sz. kir. Debreczen város törvényszékének 1863. szept. 17-kén tartott üléséből.

1—2 Barsay István m. k. kiküldött törvényszéki tanácsnok.

Önkintes árverés.

Néhai professor Erdélyi József ur hagyatékához tartozó szentimrei hegyen levő 14 hold kiterjedésű mindennemű szükséges szállár anyagokból késült épületekkel ellátott szálló az örökösök kölesönös megállapodásuk folytán a f. é. szept. 28-kán, délelőtti 9 óraker a helyszínen önkintes árverés útján eladatik. A feltételek s eladási ár felől addig is értekezhetni Debreczenben lakó tulajdonosokkal Piaecz 1714. sz. alatt.

1—2

Eladó ház.

Nagyujtuzán 1500 sz. n. ház kényelmes tri lakozhakkal, minden mellék épülettel ellátva, szabad közből eladó.

1—6.

Eladó- vagy bérbeadó-lak.

A széchenyiutca elején levő, jelenleg fogadómak használt Bükköle emeletes nagy ház, örök áron eladó, vagy f. évi november 1-ső napjától bérbe kiadó; értekezhetni máta N. Csapóutczán 565 sz. a. Táy Gusztáv ügyvéddel — Debreczen 1863. Szeptember 2.

3—3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város t. törvényszékének f. évi 2248 sz. a. kelt végzése s a esődválasztmány-nal f. évi május 20-ról kelt határozata következtében ezenel közhírré tétetik, mikép Kollát Dániel debreczeni lakos vagyonbukott kereskedő esődtömegéhez tartozó téglaskerti 9 kapa 700 oltra becsült szálló f. évi szept. hó 21-dik napján d. u. 5 óraker s ha ekkor a becsült ár meg nem ígertének f. é. szept. hó 25-kán d. u. 3 óraker a helyszínen nyilvános árverésen el fog adni.

Mire a venni kívánók s az érdeklott telekkönyvi betáblázás által biztosított felek oly értesítéssel hivataknak meg, hogy az árverési feltételeket alulról tömegmondoknak városház alatti kereskedésben bármikor megtekinthetik. — Debreczen. 1863. Augusztushó 31.

5—5 Szepessy Antal m. k. mint a esődtömeg gondnoka.

Árverési hirdetés.

A városi Tektetes Törvényszéknek mint gyámhatóságnak a folyó évi szeptemberhő 10-dik napján kelt határozata folytán néhai Kaffka Károly ur s neje hagyatékához tartozó következő fekvőségek — u. m.

1-ször. A Sótakerthen levő s 1200 o. é. fetra becsült 5 1/4 nyilas szálló és gyümölcsös e f. évi szeptember 22-kén d. u. 5 óraker.

2-ször. Az ugynevezett Sexta- vagy Péterhakerthen levő s 2000 o. é. fetra becsült 6 nyilas vagy 12 kapa szálló ugyanecek a folyó szeptemberhő 25-kán d. u. 5 óraker s ugyanott és akkor többféle szüretelőedények és egyéb pajtabeli készletek, — végre

3-ször. A martinkakerthen 5 nyilas s 100 o. é. fetra becsült szálló szüete csak a mondott szeptemberhő 24-kén d. u. 5 óraker — mindegyik szálló s gyümölcsös, függő termésével és a helyszínen tartandó közönséges árverés útján a legtöbbet ígérőknek olfognak adattatni.

Az árverési feltételek mind alólírtán, mind Gaál József ur kereskedésében megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1863. Szept. 11.

Barsay István
kiküldött törvényszéki tanácsnok.

Törvényesen kiállított IGÉRVENYEK hitelsorsjegyekre;

Huzás f. évi október 1-jén

Főnyeremény 200,000 forint
Melléknyeremény 40,000, 2000 forint stb.

Debreczenben kapható

Saltzman B.
kereskedésében.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Szipo s Ferenczeknek s nőjének Szűcs Zsuzsánának czegléd utcai külvároson 2797. sz. a. levő s törvényesen 400 a. fetra becsült házak folyó évi október s szükségességében november hónapok 27-dik nap-

ján d. u. 5 óraker a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bíróság el fog adni.

Az árverési feltételek a városi telekhivatalban megtekinthetnek.

Kelt Debreczenben a városi törvényszéknek, mint telekkönyvi hatóságnak 1863. jul. 30-kán tartott üléséből.

4—5.